

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **turystyka i rekreacja**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: **13-14.06.2024**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	34
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	38
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	41
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43
Zalecenia	46

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Weronika Świerczyńska-Głownia, członek PKA

członkowie:

1. dr Paweł Poławski – ekspert PKA
2. dr hab. Jadwiga Berbeka – ekspert PKA
3. Łukasz Janiszewski – ekspert PKA wyznaczony przez pracodawców
4. Marta Skrzypczyńska-Zagajewska – ekspert PKA ds. studentów
5. dr Ludwika Piwowarczyk – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja, prowadzonym w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu, została dokonana w roku akademickim 2023/2024 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat zgodnie z Uchwałą nr 265/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 5 maja 2022 roku. Wizytacja odbyła się w formie stacjonarnej. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny oraz pozostałą dokumentacją przekazaną przez Koordynatora z ramienia Uczelni w wirtualnej przestrzeni dyskowej. Przebieg wizytacji odbył się zgodnie z ustalonym harmonogramem – miały miejsce spotkania z Władzami Uczelni, z zespołem przygotowującym raport samooceny, ze studentami i przedstawicielami Samorządu Studentów oraz studenckiego ruchu naukowego, z nauczycielami akademickimi, z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak również z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych w formie stacjonarnej i zdalnej, dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, jak również oceny infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia. Pod koniec wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące Zespołu oceniającego, podczas którego dokonano oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, sformułowano uwagi, które przedstawiono władzom Uczelni na spotkaniu końcowym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	turystyka i rekreacja
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I i II stopnia
Profil studiów	praktyczny
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Studia I stopnia – nauki socjologiczne (57%) – ekonomia i finanse (29%) – nauki o kulturze fizycznej (14%) Studia II stopnia – nauki socjologiczne (54%) – ekonomia i finanse (25%) – nauki o kulturze fizycznej (21%)
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	Studia I stopnia: 6 sem. / 180 ECTS Studia II stopnia: 4 sem. / 120 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	Studia I stopnia: 720 h / 24 ECTS Studia II stopnia: 360 h / 14 ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Studia I stopnia – <i>Hotelarstwo i Gastronomia</i> – <i>Zarządzanie i Marketing w Hotelarstwie, Gastronomii, Turystyce i Rekreacji</i> – <i>Zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań</i> – <i>Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii</i>

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

	– <i>Menadżer Obiektu Hotelarskiego i Gastronomicznego</i> Studia II stopnia – <i>Hotelarstwo i Gastronomia</i> – <i>Zarządzanie i Marketing w Hotelarstwie, Gastronomii, Turystyce i Rekreacji</i> – <i>Zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat, magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	171	51
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	I stopień: 2795 h (3065 h dla specjalności <i>Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii</i>) II stopień: 1795 h	I stopień: 1855 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	I stopień: 111 ECTS (122 ECTS dla specjalności <i>Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii</i>) II stopień: 71 ECTS	I stopień: 74 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	I stopień: 93 ECTS (108 ECTS dla specjalności <i>Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii</i>) II stopień: 61 ECTS	I stopień: 60 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	I stopień: 32 ECTS II stopień: 25 ECTS	I stopień: 32 ECTS

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Pełna, figurująca w rejestrach MNiSW nazwa Uczelni, która rozpoczęła działalność w r. ak. 1993/1994, to „Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu w restrukturyzacji”. Restrukturyzacja, trwająca od 2020 r., powiązana była i jest z koniecznością spłaty znacznego, wielomilionowego zadłużenia, zmianą struktury właścicielskiej (aktualnie funkcję Założyciela pełni Instytut Zarządzania Edukacją Sp. z o.o. – por. Uchwała nr 1/05/2023 Senatu WSHiG z 08.05.2023 w sprawie zmiany treści par. 59 pkt 1 Statutu Uczelni) i zmianami organizacyjnymi. Uczelnia deklaruje aktywne działania w kierunku zakończenia restrukturyzacji i minimalizacji jej wpływu na proces kształcenia i bieżące funkcjonowanie. Wysiłki te oddają też przekazane Zespołowi dokumenty – w tym dotyczące zapewnienia odpowiedniej bazy lokalowej, rozwoju infrastruktury dla osób niepełnosprawnych, działań związanych z możliwością uruchamiania nowych kierunków studiów oraz konsolidacji działań zmierzających do zapewnienia stabilnego rozwoju Uczelni w przyszłości (por. np. Uchwała nr 15/04/2023 Senatu WSHiG z 15.02.2023 r. dot. uzupełnienia Strategii Kształcenia WSHiGH). Na problemy wynikające z restrukturyzacji Uczelnia zwraca uwagę także w Raporcie Samooceny. Zespół Oceniający (dalej ZO) brał konsekwencje procesu restrukturyzacji pod uwagę analizując zarówno bieżące, bezpośrednio powiązane z kształceniem działania Uczelni, jak i jej potencjał rozwojowy.

Kierunek turystyka i rekreacja prowadzony przez Wyższą Szkołę Hotelarstwa i Gastronomii wpisuje się w strategię Uczelni, przede wszystkim w związku z celami w zakresie celów kształcenia związanych z przygotowaniem specjalistów w obszarze turystyki, rekreacji, branży hotelarskiej i gastronomii, oraz podejmowania w tych branżach zróżnicowanych ról zawodowych (w tym do prowadzenia własnej działalności gospodarczej). Kształcenie na kierunku turystyka i rekreacja prowadzone jest łącznie na ośmiu specjalnościach. Na studiach I stopnia są to: *hotelarstwo i gastronomia; Zarządzanie i marketing w hotelarstwie, gastronomii, turystyce i rekreacji; zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań; języki Obce w turystyce, hotelarstwie i gastronomii; menadżer obiektu hotelarskiego i gastronomicznego*. Specjalności na studiach II stopnia to: *hotelarstwo i gastronomia; zarządzanie i marketing w hotelarstwie, gastronomii, turystyce i rekreacji; zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań*.

Praktyczny profil kształcenia na kierunku jest – co Uczelnia zaznaczyła w Raporcie Samooceny – odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku; ma także oparcie w oczekiwaniach studentów, którzy akcentują właśnie umiejętności praktyczne. Nacisk na umiejętności praktyczne przejawia się w ścisłej współpracy Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, którzy nie tylko wchodzi w skład Konwentu, ale także biorą udział w kształtowaniu programu studiów i właściwych dla kierunku efektów uczenia, oraz stanowią część kadry. Współpraca z interesariuszami przekłada się na możliwość modyfikowania programu studiów w zależności od zapotrzebowania i rozpoznawanego przez uczelnię popytu na umiejętności i wiedzę absolwentów. Ostatnią znaczącą zmianą w tym względzie było wprowadzenie w 2023 r. specjalności „Zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań”, w ramach której przekazywane są umiejętności i kompetencje

związane z zarządzaniem i obsługą w branży hotelarskiej - szczególnie w jej wyższych segmentach. Uczelnia weryfikuje też – zgodnie z przekazanymi informacjami i dokumentami – popyt na umiejętności absolwentów systematycznie korzystając z opracowań Wielkopolskiego Urzędu Pracy, z których część jest sprofilowana i bezpośrednio adresuje sytuację absolwentów Uczelni (np. opracowanie „Absolwenci Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu w latach 2022-2023”). Aktualność badań nadzoruje dyrektor Wielkopolskiego Urzędu Pracy, która jest też członkiem Konwentu Uczelni. Praktyczną orientację programu kształcenia i treści programowych, jak też zakres współpracy Uczelni z interesariuszami zewnętrznymi potwierdzony został w czasie spotkania ZO z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego (w tym z członkami Konwentu).

Koncept studiów zakłada przekazywanie wiedzy i umiejętności z zakresu komunikacji i relacji społecznych przydatnych także w pełnieniu ról zawodowych poza sektorem kluczowym w kształceniu studentów kierunku. Zakłada także odpowiednie przygotowanie językowe studentów – w tym w ramach specjalizacji „Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii” zarówno na studiach I jak i II stopnia. Kształcenie na studiach I i II stopnia uwzględnia efekty w zakresie znajomości języka obcego, które też zostały prawidłowo opisane z odwołaniem do poziomu B2 ESOKJ na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia.

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że dostępne dokumenty strategiczne uczelni, w tym w szczególności strategia kształcenia na lata 2022-2025 (Zał. Nr 1 do uchwały Senatu nr 5/03/2022 WSHiG z 30 marca 2022) nie odnoszą się do kwestii postępu lub zmian w obszarze działalności zawodowej właściwej dla kierunku, co ma szczególne znaczenie w sytuacji praktycznego sprofilowania studiów. W Raporcie Samooceny znajduje się jedynie jednozdaniowa deklaracja w tym względzie, nie została ona jednak uszczegółowiona; nie ma też jasności czy i w jaki sposób zmiany w obszarze hotelarstwa, turystyki i gastronomii są identyfikowane w treściach programowych, i jak absolwenci kierunku są przygotowywani do absorpcji tych zmian. Na przykład - efekty uczenia i konsekwentnie, sylabusy poszczególnych zajęć nie adresują treści związanych z wykorzystaniem narzędzi ITC i dynamicznych zmian technologicznych obejmujących nie tylko branżę hotelarską i gastronomiczną, ale i – ogólnie – działalność gospodarczą. W planie studiów I stopnia znajduje się co prawda zajęcia *technologie informatyczne*, jednak z sylabusu wynika, że tematyka zajęć jest ograniczona do podstawowych umiejętności obsługi oprogramowania biurowego (edycja tekstu, obsługa arkuszy kalkulacyjnych); podobnie jest na studiach II stopnia – wymienione w sylabusie cele kształcenia przedmiotu *informatyka w turystyce i rekreacji* obejmują „opanowanie umiejętności praktycznego stosowania programów: Microsoft PowerPoint i Microsoft Access”, „zdobycie wiedzy z zakresu obsługi programów Microsoft PowerPoint i Microsoft Access, umiejętności tworzenia prezentacji i baz danych” i „znajomość podstawowych funkcji dostępnych w bazach danych”.

Brak odniesień do zmian dotyczy także aplikacji treści związanych z dyscyplinami naukowymi, do których kierunek został przyprządkowany. Zarówno nauki socjologiczne, ekonomia i finanse, jak i nauki o kulturze fizycznej nie są naukami statycznymi zarówno pod względem teoretycznym jak i metodologicznym; podążają także za zmianami społecznymi identyfikując nowe obszary problemowe, oferując nowe sposoby ich opisu i kierunki objaśniania. Tak rozumiany postęp nie został w opisie kierunku i treściach programowych uwzględniony w wystarczającym stopniu – odpowiednich sformułowań nie zawierają np. kierunkowe efekty uczenia, czego należałoby oczekiwać biorąc pod uwagę zakładany profil absolwenta, który powinien być przystosowany do funkcjonowania na współczesnym (i także się zmieniającym) rynku pracy, „zdobyć zaawansowaną wiedzę z zakresu dyscypliny nauki socjologiczne i innych dyscyplin o charakterze subsydiarnym, które

są niezbędne by sprostać aktualnym potrzebom gospodarki rynkowej” (opis z Raportu Samooceny dot. studiów I stopnia) czy też wiedzę pogłębioną w tym zakresie na studiach II stopnia.

Kierunek – uchwałą nr 1/02/2023 Senatu WSHiG z 15.02.2023 r. - został przyporządkowany do nauk socjologicznych (w 57% na studiach I stopnia i w 54% na studiach II stopnia), ekonomii i finansów (odpowiednio 29% i 25%), oraz do nauk o kulturze fizycznej (odpowiednio 14% i 21%). Przyporządkowanie to znajduje odzwierciedlenie w koncepcji kształcenia, która zakłada przygotowanie do pełnienia zróżnicowanych ról zawodowych wymagających także umiejętności analitycznych, komunikacyjnych i zarządczych, koniecznej orientacji w kwestiach zróżnicowania społecznego i kulturowego, oraz jego konsekwencji dla funkcjonowania branży hotelarskiej, turystycznej i gastronomicznej.

W dokumentach strategicznych mowa też o „integracji wiedzy z różnych dyscyplin naukowych o charakterze subsydiarnym”. Zakładana integracja wiedzy z różnych dyscyplin została uwzględniona w programie studiów, sylabusach kursów i treściach, które do trzech dyscyplin można przyporządkować, oraz w sposobie sformułowania efektów uczenia. Przejawia się jednak – w ocenie ZO - w stopniu nieadekwatnym do deklarowanego procentowego udziału każdej z dyscyplin, niewystarczająco uwzględnia ich specyfikę i możliwe aplikacje w obszarze kształcenia uczelni. W szczególności, efekty uczenia zawierają jedynie ogólnikowe odniesienia do wiedzy i umiejętności, które można bezpośrednio powiązać z naukami socjologicznymi. Na przykład, efekt KW_01 dla studiów pierwszego stopnia został sformułowany następująco: „[Absolwent] ma zaawansowaną wiedzę z zakresu dyscypliny naukowej określonej dla kierunku turystyka i rekreacja oraz zna jej powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi”. Sformułowanie takie nie precyzuje czy chodzi o nauki socjologiczne, które stanowią dyscyplinę wiodącą, nie odnosi się do przyporządkowania kierunku do pozostałych dyscyplin i nie wskazuje zakresu wiedzy z obszaru nauk socjologicznych, jaką ma nabyć absolwent.

W odpowiedzi na pytanie Zespołu Uczelnia wskazała te efekty uczenia, które miałyby być powiązane z poszczególnymi dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany. Powiązanie to budzi wątpliwości właśnie ze względu na ogólnikowość sformułowań. Jako „socjologiczny” wskazano na przykład efekt K_U01 „Potrafi komunikować się z jednostką i grupą społeczną w zakresie istotnych problemów w turystyce i rekreacji”; tak sformułowany efekt mógłby równie dobrze zostać przyporządkowany psychologii lub pedagogice. Podobnie efekt K-U03 „Potrafi interpretować dane związane ze zjawiskami społeczno-gospodarczymi występującymi w turystyce i rekreacji” – nie wskazuje o jaki typ danych chodzi i z jakiej perspektywy (lub perspektyw) mają być one interpretowane, co przekłada się także na trudności w określeniu właściwych sposobów weryfikacji faktycznych efektów uczenia nabywanych przez studentów. Podobny, ogólnikowy charakter mają sformułowania efektów uczenia dla studiów drugiego stopnia. W sformułowaniach efektów brak także wyraźnych odniesień do teorii i metodologii właściwych naukom, do których przyporządkowany jest kierunek, co jest związane także z niedostatkiem stosownych treści w opisach zajęć zawartych w sylabusach, oraz w zawartych w sylabusach uszczegółowieniach efektów uczenia. Uszczegółowienia te mają w niektórych przypadkach charakter pozorny i polegają na dodaniu nazwy zajęć do sformułowań zgodnych z odpowiednim poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji; na przykład, w sylabusie kursu *propedeutyka socjologii* efekt W1 mający być uszczegółowieniem efektu kierunkowego K_W01 został sformułowany następująco: „[Student] ma zaawansowaną wiedzę z zakresu propedeutyki socjologii”. Jest to sformułowanie błędne nie tylko z powodu ogólnikowości, ale i z powodu zawartego w sformułowaniu błędu logicznego (definiowanie nieznanego przez

nieznane). Na podobnej zasadzie sformułowany został efekt W2 („Zna i rozumie w stopniu pogłębionym terminologię związaną z przedmiotem”) w sylabusie zajęć „Wybrane zagadnienia z toksykologii” na studiach II stopnia.

Brak efektów w zakresie metodologii powiązany jest także z niedostatkami w ofercie zajęć i treści programowych uwzględniających zróżnicowanie technik gromadzenia informacji i danych oraz metod ich analizy. Na studiach pierwszego stopnia treści w tym zakresie przekazywane są praktycznie tylko w trakcie kursu „Podstawy statystyki”; brak natomiast w programie wyraźnie zaznaczonych treści dotyczących inne niż ilościowe technik i metod badawczych. Podobnie na studiach II stopnia; na przykład treści programowe w sylabusie zajęć *badania marketingowe rynku turystycznego* koncentrują się na metodach i technikach ilościowych i zagadnieniach związanych z realizacją badań o charakterze ilościowym, nie uwzględniają natomiast alternatywnych, i z powodzeniem wykorzystywanych w badaniach rynku technik jakościowych (IDI, FGI itp.). Przekłada się to na (zidentyfikowane na podstawie analizy wybranych prac dyplomowych i etapowych) pomijanie przez studentów metod jakościowych w badaniach własnych – w niemal wszystkich badanych pracach dyplomowych studenci opierali część empiryczną na ankietach, także w sytuacjach, kiedy pytanie badawcze nie miało charakteru ilościowego lub kiedy odpowiedź na nie była możliwa z odwołaniem do innych niż ankietowe dane ilościowe. Konsekwentnie, osiągnięcie efektu kierunkowego K_U05 „Potrafi planować, projektować i realizować działania z zakresu dyscypliny naukowej określonej dla kierunku turystyka i rekreacja oraz dyscyplin z nim powiązanych z uwzględnieniem obowiązujących standardów i norm” wydaje się znacząco utrudnione. Efekt ten ma też charakter ramowy i został przyporządkowany różnym zajęciom, przy czym w sylabusach poszczególnych zajęć nie został odpowiednio skonkretyzowany i dopasowany do zakresu przedmiotowego i specyficznych celów poszczególnych kursów.

Zbiór kierunkowych efektów uczenia wydaje się być niespójny w zakresie dotyczącym wiedzy i umiejętności metodologicznych i powiązań z dyscyplinami (szczególnie z dyscypliną wiodącą). Jeśli na przykład absolwent jest „gotów do formułowania opinii dot. różnych grup społecznych” (K_K08, umiejętności dla studiów I stopnia), to w części efektów dotyczącej wiedzy należałoby oczekiwać efektów obejmujących podstawy do identyfikacji i charakterystyki różnych grup społecznych. Podobne niespójności są w pewnym stopniu niwelowane na poziomie sylabusów zajęć – nie w każdym jednak przypadku. Na przykład, sylabus zajęć *propedeutyka socjologii* wskazuje wprawdzie, że celem zajęć jest przekazanie wiedzy o podstawowych składnikach struktury społecznej, nie identyfikuje jednak tych składników.

Na poziomie języka kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z zakładanymi celami kształcenia na studiach o profilu praktycznym i z odpowiednimi poziomami Polskiej Ramy Kwalifikacji (dla I i II stopnia studiów), pozostają jednak ogólnikowe i nie zawsze identyfikują sposób bądź zakres „pogłębiania” lub „zaawansowania” wiedzy.

Trudność w ocenie treści programowych i ich związku z efektami uczenia oraz całościową koncepcją studiów utrudniał Zespołowi fakt, że poszczególne elementy programu studiów zostały scharakteryzowane w osobnych dokumentach, których tytuły nie zawsze jednoznacznie identyfikowały treść. Na przykład, dokument „Strategia kształcenia WSHiG w Poznaniu na lata 2022-2025” zawiera w gruncie rzeczy koncepcję kierunku, a plany studiów dla I i II stopnia zostały umieszczone w dokumencie odrębnym. Łącznie, treści programowe zostały w przedstawionych dokumentach wskazane, brak jednak wśród tych dokumentów ujednoliconego i stosownie

zatytułowanego dokumentu programowego. Opisany stan rzeczy nie rzutuje w sposób zasadniczy na jakość kształcenia ocenianego kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Należy dostosować efekty uczenia się dla kierunku turystyka i rekreacja na I i II stopniu profilu praktycznego do charakterystyk 6 i 7 poziomu PRK.	W dniu 15 lutego 2023r Senat WSHiG podjął ostatnią Uchwałę dotyczącą ustalenia efektów uczenia się dla kierunku turystyka i rekreacja wraz z weryfikacją efektów dla poszczególnych zajęć Uchwała nr 1/02/2023 - Zał.nr 1.1/	<i>Zalecenie zrealizowane</i>
2.	Należy dostosować efekty uczenia się w zakresie umiejętności komunikacji językowej do poziomu B2+ na II stopniu studiów oraz ustalić poprawny poziom komunikacji na I stopniu studiów.	Dostosowano efekty uczenia się w zakresie umiejętności komunikacji językowej do poziomu B2+ na II stopniu studiów oraz ustalono poprawny poziom komunikacji językowej na I stopniu studiów na poziomie B2.	<i>Zalecenie zrealizowane</i>
...	Należy przyporządkować kierunek turystyka i rekreacja na I i II stopniu profilu praktycznego do dyscyplin	W dniu 15 lutego 2023r Senat WSHiG podjął Uchwałę w sprawie udziału procentowego dyscyplin kształcenia dla kierunku Turystyka i Rekreacja na studiach I i II stopnia/ Uchwała nr 1/02/2023 /Zał.nr 1.1/ Efekty uczenia się dla kierunku Turystyka	<i>Zalecenie zrealizowane</i>

	naukowych, zgodnie z art. 53 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022, poz.574 – tekst jednolity).	i Rekreacja rok akademicki 2023/2024/ Zał,nr 1.2	
--	---	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja programu studiów, cele kształcenia i efekty uczenia, oraz praktyczny profil studiów są zgodne ze strategią uczelni i wpisują się w potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni oraz uwzględniają perspektywy zawodowe absolwentów na rynku pracy. Koncepcja kształcenia, efekty uczenia i poszczególne zajęcia zostały zaprojektowane i po części są prowadzone przy udziale interesariuszy zewnętrznych, z którymi także konsultowane są zmiany i modyfikacje programowe. Cele i efekty uczenia uwzględniają umiejętności komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku studiów. Cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunku został przyporządkowany, choć procentowy udział dyscyplin deklarowany przez uczelnię nie znajduje pełnego odzwierciedlenia w treściach programowych. Nie wszystkie efekty uczenia zostały sformułowane w taki sposób, żeby przyporządkowanie dyscyplinowe odzwierciedlać, nie wszystkie też efekty (zarówno kierunkowe jak i ich uszczegółowienie w sylabusach zajęć) są sformułowane w sposób zrozumiały i niekoniecznie pozwalają na określenie sposobu ich weryfikacji. Opis zakładanych efektów uczenia nadal zawiera nieprawidłowości, mimo że Uczelnia dokonała ich modyfikacji w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi dla studiów I i II stopnia wymogami PRK.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Sposób sformułowania niektórych efektów uczenia ma ogólny, ramowy charakter i nie odzwierciedla przyporządkowania kierunku do dyscyplin oraz deklarowanych przez Uczelnię proporcji tego przyporządkowania – w szczególności w przypadku dyscypliny wiodącej nauki socjologiczne. Nie odzwierciedla także w pełni stanu wiedzy i metodologii właściwych dla dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany i użytecznych w praktyce zawodowej właściwej dla kierunku studiów.
2. Sposób sformułowania efektów uczenia oraz treści programowe poszczególnych kursów w niewystarczającym stopniu uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej i gospodarczej właściwej dla kierunku studiów – szczególnie w zakresie cyfryzacji
3. Sposób sformułowania efektów uczenia dla części zajęć określonych w programie studiów jest niespecyficzny i utrudnia zbudowanie systemu ich weryfikacji, ponieważ zakres wiedzy lub umiejętności, które mają być zdobyte przez studenta został określony zbyt ogólnie.

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

4. Program studiów nie został przedstawiony w formie ujednoliconego, spójnego dokumentu zawierającego wszystkie treści wskazane w par. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2787).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się wyeliminowanie nieprawidłowości w opisie kierunkowych efektów uczenia przez rezygnację z ich ramowego charakteru i wskazanie w sposób jasny i zrozumiały, oraz umożliwiający weryfikację efektów uczenia z zakresu wiedzy, jaką powinien opanować student.
2. Zaleca się uzupełnienie listy efektów uczenia tak, aby uwzględniała ona aktualny stan wiedzy i jej zastosowania w zakresie praktyki zawodowej właściwej dla kierunku studiów i dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany – ze szczególnym uwzględnieniem właściwych tym dyscyplinom perspektyw poznawczych i teoretycznych oraz stosowanych w tych dyscyplinach metodologii.
3. Zaleca się uzupełnienie programu studiów o odpowiadające sformułowanym efektom uczenia i deklaracjom zajęcia obejmujące szersze niż obecnie spektrum metod i technik badawczych użytecznych w praktyce zawodowej właściwej dla kierunku studiów i zgodnej z przyporządkowaniem kierunku do dyscypliny wiodącej.
4. Zaleca się sporządzenie, przyjęcie i upublicznienie ujednoliconego, to jest zawierającego treści zawarte w odrębnych dokumentach Uczelni, i zawierającego wszystkie konieczne informacje o programie studiów dokumentu zgodnego z wymogami Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2787).
5. Przeprowadzenie, z zaangażowaniem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przeglądu koncepcji i celów kształcenia, oraz programu studiów dla kierunku turystyka i rekreacja, ze szczególnym uwzględnieniem programowych konsekwencji przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych i kwestii związanych z dostosowaniem treści programowych do aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinach i użyteczności tej wiedzy dla praktyki zawodowej i wymogów stawianych absolwentom na rynku pracy.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów na kierunku turystyka i rekreacja dla studiów I i II stopnia o profilu praktycznym, realizowany w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, obowiązujący od roku 2015, był kilkakrotnie modyfikowany, ostatnie dwie modyfikacje zostały wprowadzone Uchwałą Senatu 22/06/2020 z dnia 9 lipca 2020r, Uchwałą Senatu nr 3/02/2022 z dnia 7 lutego 2022 r. oraz Uchwałą Senatu nr 3/02/2022 z dnia 7 lutego 2022r 1/02/2023 z 15 lutego 2023 r. Od 3 lat na II stopniu realizowana jest tylko forma stacjonarna. W roku akademickim 2023/24 na I stopniu kierunku oferowane są specjalności: Hotelarstwo i Gastronomia, Zarządzanie i Marketing w Hotelarstwie, Gastronomii, Turystyce i Rekreacji; Zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań; Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii; Menadżer Obiektu Hotelarskiego i Gastronomicznego. Na II stopniu kierunku oferowane są specjalności: Hotelarstwo i Gastronomia, Zarządzanie i Marketing w Hotelarstwie, Gastronomii, Turystyce i Rekreacji; Zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań. Wszystkie trzy specjalności oferowane na II stopniu mają takie same nazwy jak specjalności z I stopnia, jednakże analiza treści przekazywanych na I i II stopniu w ramach specjalności o tej samej nazwie wykazuje istotne różnice.

Treści programowe na I stopniu są zgodne z efektami uczenia się, efekty bowiem są bardzo ogólne. Na I stopniu studiów treści nie uwzględniają w wystarczającym stopniu wiedzy i jej zastosowań w zakresie dyscypliny wiodącej - nauki socjologiczne, w stopniu, który potwierdzałby przyporządkowanie kierunku w 57% do niej. Treści związane z dyscypliną występują w pełni tylko w programie zajęć *propedeutyka socjologii* (4 pkt ECTS), natomiast pewne aspekty oferowane są na zajęciach: *komunikacja społeczna* – (3 pkt ECTS), *komunikacja interpersonalna w hotelarstwie i gastronomii* – (3 pkt ECTS), *dylematy interakcji międzykulturowej* (2 pkt ECTS). Treści programowe nie odzwierciedlają również przyporządkowania kierunku w 29% do dyscypliny ekonomia i finanse. Treści z tej dyscypliny przekazywane są w ramach zajęć: *ekonomia* (5 pkt ECTS), *finanse przedsiębiorstw* (4 pkt ECTS), *ekonomika turystyki i rekreacji* (3 pkt ECTS) oraz częściowo na innych grupach zajęć, udział pkt ECTS realizowanych na nich sięga 3%. Analogiczna sytuacja jest dla II stopnia, treści programowe nie odzwierciedlają przyporządkowania kierunku w 54% do dyscypliny wiodącej - nauki socjologiczne (oferowane są tylko w ramach zajęć: *socjologia czasu wolnego*, 5pkt ECTS oraz w ograniczonym zakresie: *współczesne tendencje w turystyce i rekreacji* - 1pkt ECTS, *slow food* – 3pkt ECTS), ani w 25% do dyscypliny ekonomia i finanse (*analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie turystycznym* – 2 pkt ECTS, *polityka turystyczna* 2 pkt ECTS, częściowo: *zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym* 3 pkt ECTS). Najwięcej przekazywanych treści dotyczy dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, do której kierunek w ogóle nie jest przyporządkowany. Znaczenie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości w programie studiów potwierdzają nazwy wielu przedmiotów (na I stopniu: *zarządzanie, zarządzanie i funkcjonowanie podstawowych działów w hotelu, metody i techniki zarządzania, organizacja i zarządzanie personelem, sztuka zarządzania personelem*; na II stopniu: *zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym, zarządzanie zespołem rozbudowanym, modele i rola dyrektora generalnego w zarządzaniu obiektem*) i nazwy specjalności (już wymieniane). Wspomniane deficyty treści powodują niespójność programu studiów z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany.

Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o kulturze fizycznej oraz ekonomia i finanse. Uwzględniają one aktualny dorobek praktyczny w tych dyscyplinach oraz zapewniają uzyskanie efektów uczenia się. Treści programowe dotyczące branży turystycznej niewystarczająco uwzględniają niektóre aktualne trendy, takie jak wzrost znaczenia nowoczesnych technologii, w tym sztucznej inteligencji, kwestii zrównoważonej turystyki, dostępnej turystyki, wdrażania celów ESG przez podmioty branży.

Literatura zalecana studentom (podawana w kartach przedmiotu) jest w miarę aktualna. Wyjątkiem są zajęcia: *technologie informatyczne* (I stopień): gdzie literaturę obowiązkową stanowią . *Podstawy praktycznej edycji tekstu*, WSHiG Poznań 2007, *Podstawy kalkulacji komputerowych*, WSHiG Poznań 2009, a więc książki sprzed kilkunastu lat, co w tym obszarze wiedzy nie gwarantuje aktualnych treści; podobnie jest w przypadku zajęć: *hotelarstwo*, gdzie literatura obowiązkowa sprzed 20 lat, a dodatkowa sprzed 30; *obsługa ruchu turystycznego* – najnowsza literatura z 2007, *marketing w przedsiębiorstwie turystycznym* – literatura sprzed kilkunastu lat (najnowsza z 2009). W podawanej literaturze powszechnie brakuje pozycji w języku angielskim.

Program studiów na I stopniu obejmuje ogółem 4500 godzin pracy studenta, którym przypisano 180 pkt ECTS. Łączna liczba godzin określona w programie studiów to 2795 godzin na studiach stacjonarnych (z wyjątkiem specjalności *języki obce w turystyce, hotelarstwie i gastronomii*, gdzie wynosi ona 3065 godzin) i 1855 na studiach niestacjonarnych. Zajęcia w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem obejmują 2075 godzin na studiach stacjonarnych i 1495 na studiach niestacjonarnych. Uczelnia w przekazanych dokumentach, na przykład w Raporcie Samooceny, błędnie uwzględniła praktyki w liczbie godzin bezpośredniego kontaktu i podała, że liczba godzin w bezpośrednim kontakcie studentów z prowadzącym wynosi 2795 g. na studiach stacjonarnych i 1855 g na niestacjonarnych. Zajęciom dydaktycznym wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach stacjonarnych przypisano 87 ECTS, co stanowi 48% ogółu ECTS (w przypadku specjalności *języki obce w turystyce, hotelarstwie i gastronomii* 98 pkt ECTS, czyli 54%), zaś na studiach niestacjonarnych 50 ECTS, co stanowi 28% ogółu ECTS. Uczelnia w Raporcie Samooceny, w związku z uwzględnianiem praktyk, zapisała odpowiednio 111 pkt ECTS na studiach stacjonarnych i 74 pkt ECTS na studiach niestacjonarnych.

Program studiów stacjonarnych II stopnia obejmuje ogółem 3000 godzin pracy studenta na studiach, którym przypisano 120 ECTS. Łączna liczba godzin określona w programie studiów to 1795 godzin na studiach stacjonarnych. Liczba godzin w bezpośrednim kontakcie studentów z prowadzącym wynosi 1435, a nie jak uczelnia podała 1795, bowiem uwzględniono praktyki. Zajęciom dydaktycznym wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach stacjonarnych przypisano 57 pkt 71 ECTS, co stanowi 48% ogółu pkt ECTS. Uczelnia błędnie podała 71 ECTS.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne na I stopniu na studiach stacjonarnych wynosiła 93 ECTS (108 ECTS dla specjalności *języki obce w turystyce, hotelarstwie i gastronomii*), a więc odpowiednio 52% (60%) wszystkich pkt ECTS, a na studiach niestacjonarnych 90 pkt ECTS, a więc 50%. Uczelnia w Raporcie Samooceny błędnie wpisała 60 pkt ECTS na studiach niestacjonarnych. Na studiach II stopnia było to 61 pkt ECTS, a więc 51% wszystkich pkt ECTS.

Struktura zajęć przedstawia się następująco: na I stopniu na studiach stacjonarnych: wykłady stanowiły 17% realizowanych zajęć (370 godzin), ćwiczenia, laboratoria i seminaria i inne zajęcia o charakterze praktycznym 83% realizowanych zajęć (2325 godzin). Na studiach niestacjonarnych: wykłady 18 % realizowanych zajęć (338 godzin), ćwiczenia, laboratoria, lektoraty i inne zajęcia o charakterze praktycznym 82% realizowanych zajęć (1517 godzin). Na studiach II stopnia, stacjonarnych, wykłady stanowią 15% zajęć (270 g.), a ćwiczenia, laboratoria, lektoraty i inne zajęcia o charakterze praktycznym 85% realizowanych zajęć (1525 godzin).

Uczelnia oferuje zajęcia z języka obcego w wymiarze 270 godz. na studiach I stopnia stacjonarnych i 80 godzin na niestacjonarnych. Uczelnia prowadzi lektorat z języka angielskiego (w ofercie ma również język francuski, hiszpański, włoski i niemiecki). Treści programowe zawarte w Kartach przedmiotów uwzględniają rozwój branżowego słownictwa i aspekty gramatyczne. Na specjalności *języki obce w turystyce, hotelarstwie i gastronomii* studenci mają w ramach kształcenia specjalnościowego 150 g. *praktycznej nauki języka obcego I*, 120 g. *praktycznej nauki języka obcego II* i 60 g. *praktycznej nauki języka obcego III*.

Sekwencja zajęć oraz związane z nią treści programowe są właściwie zaplanowane, poczynając od modułu kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego, do wyboru, kończąc na specjalnościowych, co pozwala we właściwy sposób ukształtować sylwetkę absolwenta kierunku. Specyfiką kierunku jest rozpoczynanie każdej specjalności od I semestru, co wymaga od studenta wyboru już w trakcie procesu rekrutacji, ale jak wykazały wyjaśnienia w trakcie wizytacji ZO, student ma prawo w ciągu pierwszego miesiąca studiów zmienić specjalność. Wśród grupy zajęć modułu kształcenia ogólnego na I stopniu wyróżnia się np. *wprowadzenie do studiów, BHP i ergonomię, technologie informatyczne*. Moduł kształcenia podstawowego obejmuje: *historię architektury i sztuki, ekonomię, prawo*. Wśród zajęć kierunkowych wymienić można: *podstawy turystyki, geografę turystyczną, żywienie człowieka*.

Ciekawym rozwiązaniem jest projekt badawczy, będący pracą zespołową, której celem jest rozwiązanie konkretnego problemu praktycznego.

Jeśli chodzi o zajęcia do wyboru, to na każdym z 6 semestrów studenci wybierają II język (dodatkowo mogą uczyć się także języka migowego), a na semestrach III-VI mają możliwość wyboru jednych zajęć w wymiarze 15 g. Przykładowe zajęcia do wyboru: *architektura krajów bałkańskich, dylematy interakcji międzykulturowej, podstawy dyplomacji, współczesne oczekiwania wobec kadry zarządzającej*.

Na II stopniu sekwencja zajęć jest analogiczna, składają się na nią kolejno: moduł kształcenia ogólnego, podstawowego, kierunkowego i specjalnościowego, jak również moduł zajęć do wyboru (na II, III i IV semestrze). Moduł kształcenia ogólnego obejmuje takie zajęcia jak: *współczesne tendencje w turystyce i rekreacji, metodologia badań naukowych, rekreacja ruchowa i usprawnianie fizyczne*; moduł kształcenia podstawowego obejmuje m.in. takie zajęcia jak: *historia kultury, regiony turystyczne*; w ramach modułu kierunkowego oferowane są m.in. *informatyka w turystyce i rekreacji, marketing usług turystycznych rekreacyjnych, zarządzanie przedsiębiorstwem turystycznym czy doradztwo turystyczne*. Wśród grupy zajęć do wyboru wymienić można: *analiza sensoryczna w gastronomii, turystyka na rzecz zdrowia, wellness and SPA*.

Zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych na I stopniu (*historia architektury i sztuki*) pozwalają na uzyskanie 5 pkt ECTS, na II stopniu (*filozofia* 5 pkt ECTS, *historia kultury* 4 pkt ECTS) pozwalają na uzyskanie 9 pkt ECTS.

Poszczególne formy zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria i seminaria) umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Czas trwania studiów i związany z tym nakład pracy studentów zostały oszacowane poprawnie. Liczba godzin zajęć przypisanych poszczególnym modułom, w tym zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego, zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne oraz zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych, na studiach I i II stopnia, jest zgodna z wymaganiami. Natomiast niewystarczająca jest liczba zajęć do wyboru, bowiem w ich efekcie na I stopniu można uzyskać 32 pkt ECTS, tj. 18%, a na II stopniu 25 pkt ECTS, tj. 21%. Zaleca się modyfikację programu i zwiększenie udziału zajęć wybieralnych do poziomu 30% pkt ECTS.

Po okresie wymuszonego pandemią kształcenia zdalnego, w roku akademickim 2023/2024 realizacja procesu kształcenia ma przede wszystkim formę stacjonarną. Podczas w spotkań w trakcie wizytacji ZO uzyskano informacje, że zajęcia, sporadycznie, na prośbę studentów, mają formę hybrydową tj. wykłady i niektóre konwersatoria prowadzone są z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość z wykorzystaniem platformy MS Teams, w trybie zajęć synchronicznych.

Przewidziane w programie studiów metody dydaktyczne są różnorodne oraz zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się, stymulując ich do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Wykłady prowadzone są z wykorzystaniem technik audiowizualnych, sposobem podawczym, problemowym, dyskusyjnym, konwersatoryjnym. Wśród wykorzystywanych metod kształtujących umiejętności praktyczne wymienić należy: przede wszystkim studia przypadków, rozwiązywanie zadań problemowych i przykładów liczbowych, projekty indywidualne i zespołowe, analizę i interpretację tekstów źródłowych, dyskusję. Metody stosowane w nauczaniu języka obcego przyjmują następujące formy: praca w parach i w grupach, dyskusje, symulacje, odgrywanie ról, ćwiczenia pisemne, prezentacje, praca z tekstem i materiałem audio, case studies. Są one dostosowane do odpowiedniego poziomu kształcenia językowego. Specjalistyczne oprogramowanie komputerowe, np. KW Hotel, wykorzystywane jest tylko na zajęciach *zarządzanie i funkcjonowanie podstawowych działów w hotelu*. Wykorzystanie technik informacyjno-komunikacyjnych na zajęciach w ramach kierunku o profilu praktycznym nie jest wystarczające do symulowania działania na branżowym rynku pracy i zaleca się ich zwiększenie, przygotowując w ten sposób studentów do działalności zawodowej.

Wykorzystanie technik kształcenia na odległość było i jest dostosowane do zróżnicowanych potrzeb grupowych, umożliwia aktywność studencką poprzez np. udostępnianie pulpitu, zaś w przypadku kształtowania umiejętności praktycznych – wykorzystywane wyłącznie pomocniczo.

Wykorzystane w procesie kształcenia na ocenianym kierunku metody umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przykładem jest przygotowanie odpowiednich materiałów dydaktycznych uwzględniających również kształcenie zdalne oraz pracę indywidualną, a także dostosowanie tempa zajęć do możliwości studenta. Zgodnie z Regulaminem możliwe jest realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Natomiast na studiach niestacjonarnych, na I roku, I semestrze i na III roku (specjalność HG) były zjazdy trwające 12 godzin, z 10 minutowymi przerwami w trakcie, a na II roku ZM były zjazdy 13 godzinne. Taka organizacja nie sprzyja procesowi kształcenia i nie jest zgodna z zasadami higieny pracy. Studenci podczas spotkania z ZO pozytywnie oceniali rozplanowanie zajęć. Dokumentacja odnosząca się do prowadzenia praktyk

zawodowych jest kompletna, dostępna na stronie internetowej Uczelni. Analiza dzienników praktyk studentów potwierdziła właściwe procedury stosowane na potrzeby odbywania praktyk. Wszystkie strony zaangażowane w praktyki (student, uczelnia, podmiot przyjmujący) współpracują, dobrze realizując swoje zadania i kompetencje. Uczelnia stworzyła zestawienie instytucji, z którymi ma podpisane wieloletnie porozumienia o współpracy w ramach realizacji studenckich praktyk zawodowych.

Treści programowe określone dla praktyk oraz wymiar praktyk są zgodne z wymaganiami. Umieszczenie praktyk w planie studiów na semestrach od I do VI, jak również dobór miejsc odbywania praktyk, zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Praktykom została przyporządkowana właściwa liczba punktów ECTS. Programy praktyk są skonstruowane właściwie. Umożliwiają nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji, które pozwalają na swobodne poruszanie się po rynku pracy. Efekty uczenia się zawarte w karcie modułu, dedykowane praktykom, nie są odpowiednio dopasowane (powielają efekty kierunkowe), jednak korespondują z efektami założonymi dla pozostałych zajęć (np. efekt szczegółowy W3; w odniesieniu do efektu kierunkowego K_W07). Potwierdzają to wpisy w dziennikach praktyk, sprawozdaniach z praktyk oraz kartach weryfikacji efektów uczenia się. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk są właściwe - nadzór opiekuna i karta praktyk. Ocena osiąganych przez studenta efektów dokonywana jest gruntownie przez zakładowego opiekuna praktyk w skali ocen od 2 – 5 oraz w formie opisowej. Zaliczenie praktyk przez uczelnianego opiekuna następuje na podstawie rozmowy ze studentem, a także dokumentacji w postaci: analizy dziennika praktyk, sprawozdania napisanego przez zakładowego opiekuna praktyk, oceny karty weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, samooceny studenta. Wybiórczo stosowane są kontrole praktyk oraz hospitacje miejsc ich odbywania z czego sporządzane są sprawozdania. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Posiadają oni wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu praktyk, uzupełnione udziałem w programach i projektach związanych z zawodowym rynkiem pracy, są wśród nich doradcy zawodowi.

Z analizy dokumentów udostępnionych zespołowi oceniającemu odnoszących się do praktyk już odbytych wynika, że metody weryfikacji osiąganych efektów dokonywane przez praktykodawców są właściwe i rzetelnie weryfikują przebieg praktyk. Przed rozpoczęciem praktyk uczelniany opiekun praktyk odbywa spotkanie ze studentami przedstawiając im zasady ich odbywania. Uczelniani opiekunowie praktyk realizowanych w programie ocenianego kierunku są nauczycielami akademickimi. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie, dokonywanej z udziałem studentów (wypełniają ankietę), której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji (dzięki czemu na bieżąco analizowana i aktualizowana jest lista podmiotów, z którymi Uczelnia współpracuje).

Studenci udający się na praktyki mogą miejsce ich odbywania wybrać spośród szerokiej listy podmiotów o zróżnicowanym charakterze, z którymi Uczelnia posiada podpisane stosowne porozumienia krótko i długoterminowe w ramach ocenianego kierunku czy organach administracji publicznej - np. Hotel Sheraton Poznań, Karczma na Lednicy, Restauracja Lizawka. Istnieje również

możliwość odbycia praktyki w miejscu zaproponowanym przez studenta. Wymaga to jednak analizy miejsca przez uczelnianego opiekuna praktyk, zapoznaniu się przedsiębiorcy, do którego kierowany będzie student, z programem i regulaminem praktyk, jak również w szczególności z podpisaniem oświadczenia przez zakładowego opiekuna praktyk dotyczącego możliwości osiągnięcia przez studenta wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Regulamin, program, dziennik praktyk oraz pozostała dokumentacja związana z ich realizacją stworzona jest przejrzysta. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	Należy dostosować nazwę i charakter specjalności do kierunku studiów.	W dniu 7 lutego 2022r została podjęta Uchwała nr 3/02/2022/ Senatu Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Gastronomii, zgodnie z którą została zmniejszona ilość specjalności na I i II stopniu.	<i>Zalecenie zrealizowane</i>
2.	Należy poprawić wymiar godzinowy zajęć na kierunku Turystyka i Rekreacja, uwzględniając w nim zajęcia z praktyki zawodowej	Wdrożono następujące procedury; - dla I stopnia określono wymiar 240 godzin praktyki zawodowej dla każdego roku tym samym wymiar 720 godzin zostanie zaliczony na VI semestrze. Zaliczenie na ocenę przy określeniu po 8 punktów ECTS nastąpi na koniec II i IV i VI semestru ECTS. - dla II stopnia określono wymiar 180 godzin praktyki zawodowej dla każdego roku tym samym wymiar 360 godzin zostanie	<i>Zalecenie zrealizowane</i>

		zaliczony na IV semestrze. Zaliczenie na ocenę przy określeniu po 7 punktów	
3.	Zaleca się korektę sylabusów praktyk zawodowych, uwzględniając je jako zajęcia w programie studiów.	Wprowadzono korektę sylabusów praktyk zawodowych uwzględniając je jako zajęcia w programie studiów/ Sylabusy praktyk zawodowych -Zał.	<i>Zalecenie zrealizowane</i>
4.	Zaleca się wdrożenie skutecznych procedur zapewniających nadzór opiekunów praktyk z ramienia Uczelni nad studentami odbywającymi praktyki zawodowe.	Wdrożono skuteczne procedury zapewniające nadzór opiekunów praktyk z ramienia Uczelni nad studentami odbywającymi praktyki zawodowe /Zarządzenie Rektora 07/03/2022 z dnia 28 marca 2022r- Zał.nr2.2/	<i>Zalecenie zrealizowane</i>
5.	Zaleca się stworzenie regulaminu praktyk zawodowych niebudzących wątpliwości z punktu widzenia formalnego z uwzględnieniem przepisów dotyczących niezaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej.	Stworzono regulamin praktyk zawodowych z uwzględnieniem przepisów dotyczących niezaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej Zarządzenie Rektora nr 09/07/2022 z dnia 31 lipca 2022r/Zał.nr2.3 /	<i>Zalecenie zrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku turystyka i rekreacja, na studiach I i II stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania w dyscyplinach dodatkowych – nauki o kulturze fizycznej oraz ekonomia i finanse, do których został przyporządkowany kierunek turystyka i rekreacja, choć udział treści z zakresu ekonomii i finansów nie odzwierciedla udział punktów ECTS do niej przypisanych (3%). Natomiast udział treści z zakresu dyscypliny nauki socjologiczne jest zbyt mały (1% ECTS, zarówno na I, jak i II stopniu), nieodpowiedni do przyporządkowania kierunku do niej w 57% na I i 54% na II stopniu studiów i wskazaniu nauk o socjologii jako dyscypliny wiodącej.

Treści programowe są zgodne z aktualnymi potrzebami zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Treści programowe uwzględniają niezbędny zakres kształcenia w zakresie języków obcych

i przedmiotów humanistycznych. Zakres zajęć do wyboru nie jest wystarczający (na I stopniu 18% pkt ECTS, a na II stopniu 21% pkt ECTS), co ogranicza możliwości elastycznego kształtowania ścieżki studiowania studenta. Wymiar zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest właściwy, wynosi ponad 50 % zarówno na I, jak i II stopniu. Zakres korzystania w trakcie zajęć z oprogramowania komputerowego przygotowującego do działania na zawodowym rynku pracy nie jest wystarczający.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, umożliwiają im osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej zgodnie z wymaganiami rynku pracy właściwego dla kierunku, z wyjątkiem wspomnianego deficytu korzystania z narzędzi informatyczno-komunikacyjnych. Metody z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość są wykorzystywane sporadycznie, w zakresie zgodnym z obowiązującymi regulacjami. Metody kształcenia są dostosowane do potrzeb studentów ze szczególnymi potrzebami.

Efekty uczenia przypisane dla praktyk zawodowych mają odzwierciedlenie w innych zajęciach stosownie do profilu praktycznego ocenianego kierunku. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Nie dotyczy to metody weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, ponieważ praktyki nie są realizowane tymi metodami i technikami.

Nad przebiegiem praktyk z ramienia Uczelni czuwają opiekunowie praktyk, zgodnie z formalnie przyjętymi zasadami zawartymi w Regulaminie Praktyk. Regulamin precyzyjnie określa zadania praktykanta i opiekuna praktyk. Proces przeprowadzania praktyk przedstawiony jest chronologicznie, dokumentacja zawiera wszystkie niezbędne skierowania, oświadczenia, umowy, porozumienia, sprawozdania, kwestionariusze ankiety dla pracodawców.

Rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Natomiast na studiach niestacjonarnych, zdarzają się zjazdy 12 i 13 godzinne, co nie sprzyja procesowi kształcenia i nie jest zgodne z zasadami higieny pracy.

Zidentyfikowano następujące nieprawidłowości:

1. Niezgodność treści programowych z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych, polegającą na zdecydowanie niewystraczającym udziale treści z zakresu dyscypliny wiodącej: nauki socjologiczne, jak również nie w pełni wystarczającym udziale dyscypliny ekonomia i finanse. Zidentyfikowano natomiast dużo treści z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, do których kierunek nie jest przyporządkowany.
2. Niewystarczający zakres zajęć do wyboru (pozwalający uzyskać 18% pkt ECTS na I stopniu, a na II stopniu 21% pkt ECTS), co ogranicza możliwości elastycznego kształtowania ścieżki studiowania studenta.

3. Niewystarczające przygotowanie studentów do działania na zawodowym rynku pracy polegające na zbyt małym jak na profil praktyczny zapoznaniu ich z zaawansowanymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi i oprogramowaniem wykorzystywanym w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku turystyka i rekreacja oraz wykształcenia umiejętności korzystania z nich.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje:

Zalecenia:

1. Dopasować treści programowe do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.
2. Zwiększyć udział zajęć do wyboru, by osiągnąć 30% uzyskiwanych dzięki nim pkt ECTS.
3. Przygotować studentów do działania na zawodowym rynku pracy poprzez korzystanie w trakcie zajęć z dedykowanego oprogramowania kształtującego umiejętności praktyczne.
4. Zaleca się uaktualnienie treści programowych dotyczących turystyki i rekreacji.
5. Zaleca się uaktualnienie literatury zalecanej studentom i jej dostosowanie do konieczności przygotowania absolwentów do działania na globalnym rynku turystycznym.
6. Zaleca się unikanie planowania zjazdów na studiach niestacjonarnych trwających 12 i 13 godzin w trakcie jednego dnia.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Szczegółowe zasady, warunki oraz tryb postępowania w czasie rekrutacji na kierunek turystyka i rekreacja, studia I i II stopnia, prowadzone w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu reguluje Uchwała nr 7/03/2022 Senatu WSHiG z dnia 30.03.2022 r. dotycząca warunków i trybu przyjęć na studia oraz form studiów w roku akademickim 2023/2024. Zgodnie z zapisami Uchwały, w przypadku rekrutacji na bieżący rok akademicki, warunkiem przyjmowania kandydatów na studia I stopnia były pozytywne wyniki egzaminów maturalnych, bez określenia wymaganych przedmiotów. Warunkiem przyjęcia na studia II stopnia jest posiadanie dyplomu dowolnych studiów I stopnia, II stopnia lub studiów jednolitych. Proces rekrutacji odbywa się internetowo, z wykorzystaniem dedykowanego systemu. Warunki te nie gwarantują doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się.

Proces rekrutacji gwarantuje bezstronność zasad i procedur rekrutacji, przedstawia również ogólne i szczegółowe kryteria postępowania kwalifikacyjnego, zapewniające równe szanse dla kandydatów na studia. Sformułowane warunki są przejrzyste i bezstronne, natomiast nie są selektywne.

Warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów jest regulowana przez *Regulamin potwierdzania efektów uczenia się zorganizowanego lub niezorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów*, obowiązującego od roku 2015/16. Decyzję podejmuje Rektor, na podstawie rekomendacji powoływanej każdorazowo przez Komisję ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się grupy roboczej, która przeprowadza egzaminy w zakresie zajęć pozwalające na uzyskanie potwierdzenie osiągnięcia efektów dla zajęć i grup zajęć. Możliwość ubiegania się o takie zaliczenie ma osoba posiadająca świadectwo maturalne i 5 letni staż zawodowy w przypadku efektów studiów I stopnia, a w przypadku studiów II stopnia dyplom licencjata i 3 letni staż zawodowy.

Decyzję o zaliczeniu efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni zgodnie z Regulaminem Studiów (&23) podejmuje Prorektor ds. Studiów Stacjonarnych i Niestacjonarnych, jak również On wyznacza studentowi różnice programowe, które ma uzupełnić.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Na Uczelni obowiązuje Procedura przeprowadzania zaliczeń, egzaminów i prac dyplomowych dla osób o szczególnych potrzebach. Student o szczególnych potrzebach, w tym z niepełnosprawnością, ma prawo przystąpić do egzaminu/zaliczenia w alternatywnej formie, jeśli w odpowiedzi na jego wniosek uzyska taką decyzję Pełnomocnika ds. wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami (podjętą po konsultacji z Rektorem). W procedurze weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w przypadku osób ze szczególnymi potrzebami dopuszcza się użycie technologii wspomagających, takich jak oprogramowanie czytników ekranowych, lupki elektroniczne, specjalistyczne klawiatury. Dostosowywane są także materiały dla studentów, na przykład dostęp do zasobów edukacyjnych w formatach dostosowanych do różnych niepełnosprawności (np. audiobooki, materiały w alfabecie Braille’a).

Informacja zwrotna jest studentom przekazywana bezpośrednio po realizacji zadań pozwalających na weryfikację osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się.

Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla poszczególnych zajęć / grup zajęć określone są w Kartach przedmiotów, ale w sposób bardzo ogólnikowy (np. *egzamin ustny/pisemny* – dla zajęć *finanse przedsiębiorstw* i w przypadku kilku innych zajęć), generalnie we wszystkich Kartach bez podania warunków uzyskania oceny pozytywnej. Są one ogłaszane studentom przez nauczycieli akademickich na pierwszych zajęciach, co potwierdziły wypowiedzi zarówno studentów, jak i nauczycieli podczas spotkań z Zespołem Oceniającym.

Istnieją zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Sytuacje sporne oraz ewentualne problemy związane z nieetycznymi zachowaniami wyjaśniane są przy współudziale studenta, nauczyciela akademickiego i w razie konieczności

Prorektora ds. studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zgłoszenie studenta do Prorektora na temat sytuacji konfliktowej związanej z weryfikacją i oceną efektów uczenia się ma być dokonane w formie pisemnej, zawierając szczegółowy opis sytuacji i dowody na poparcie zgłaszanych zarzutów. Około 30 studentów informujących o problemach zgłosiło się do Prorektora ds. Studiów Stacjonarnych i Niestacjonarnych w roku akademickim 2023/2024. Przypadki nieetycznych zachowań, takich jak plagiat, oszustwa egzaminacyjne, molestowanie czy dyskryminacja są zgłaszane do Komisji dyscyplinarnych.

Osiągnięte efekty uczenia się są dokumentowane i archiwizowane w formie następujących dokumentów: elektroniczny oraz papierowy protokół zaliczenia zajęć, recenzji pracy dyplomowej, protokół z egzaminu dyplomowego (licencjackiego lub magisterskiego), dyplom i suplement do dyplomu, semestralna karta osiągnięć studenta, raport z systemu antyplagiatowego.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się założonych na poszczególnych etapach kształcenia odbywa się w formie zaliczeń i egzaminów przewidzianych w programie studiów, w tym zaliczenia praktyk zawodowych, podczas seminarium dyplomowego i przygotowania pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego. Wśród szczegółowych metod weryfikacji efektów uczenia się stosowanych na poziomie poszczególnych zajęć wymienić należy: kolokwium, przygotowanie projektu, referatu lub prezentacji, rozwiązywanie zadań, obserwację i ocenę umiejętności praktycznych, ocenę zaangażowania studenta w dyskusji. W przypadku języka obcego weryfikacja efektów uczenia się uwzględnia odpowiednie wymagania, tj. kompetencje na poziomie B2 ESOKJ na studiach I stopnia i B2+ na studiach II stopnia. W szczególności stosowana jest metoda sprawdzania i oceniania w formie egzaminu ustnego, testu, eseju/referatu, tłumaczenia tekstu.

Analiza wybranych losowo prac etapowych pozwoliła na stwierdzenie, że poruszane zagadnienia były zasadniczo zgodne z sylabusem zajęć, zaś poziom trudności był zazwyczaj adekwatny do poziomu studiów, choć stwierdzono także przypadki zbyt niskiego poziomu trudności. Nie stwierdzono korzystania z oprogramowania specjalistycznego, które potwierdzałoby praktyczne umiejętności studentów. Struktura ocen właściwie odzwierciedlała zarówno stopień trudności, jak i poziom weryfikowanych efektów.

Obowiązujące na kierunku turystyka i rekreacja zasady i procedury dyplomowania zapewniają możliwość potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie studiów.

Na proces dyplomowania składa się na I stopniu realizacja seminarium licencjackiego, które trwa 2 semestry (V i VI), a na II stopniu seminarium magisterskiego trwającego 4 semestry (I, II, III, IV). Proces obejmuje także przygotowanie pracy licencjackiej/magisterskiej oraz egzamin dyplomowy. Proces dyplomowania weryfikuje zdobytą przez studenta wiedzę oraz umiejętności jej wykorzystania do rozwiązywania problemu praktycznego właściwego dla kierunku turystyka i rekreacja. Zgodnie z założeniem przyjętym w programie studiów, prace licencjackie na ocenianym kierunku mają mieć charakter prac praktycznych zawierających zastosowanie właściwego aparatu analitycznego do rozwiązania problemów występujących w rzeczywistych podmiotach rynkowych. Zasady dyplomowania sformułowane są w Zarządzeniu Rektora WSHiG 05/03/2022 z dnia 28.03.2022 r. W Zasadach są niespójności dotyczące procedury seminarium magisterskiego (trwa od I semestru, a listy seminaryjne Prorektor zatwierdza do końca I semestru). Prace dyplomowe realizowane są pod nadzorem opiekunów prac posiadających co najmniej stopień doktora. Na studiach I stopnia od dyplomanta oczekuje się opanowania poprawnej, zgodnej z obowiązującymi zasadami

dyplomowania, techniki pisanie prac dyplomowych oraz wykazania się znajomością literatury przedmiotu. Analogicznie, na II stopniu od magistranta oczekuje się opanowania poprawnej, zgodnej z obowiązującymi zasadami dyplomowania, techniki pisanie prac magisterskich oraz wykazania się znajomością literatury przedmiotu. Każda praca dyplomowa podlega analizie w ramach ogólnopolskiego JSA. W przypadku obydwu prac magisterskich - omówionych w zał. nr 3 cz. II do niniejszego raportu - ani opiekun pracy dyplomowej, ani recenzent pracy nie są samodzielnymi pracownikami naukowymi.

Egzamin dyplomowy ma formę ustną, student odpowiada na po jednym pytaniu promotora i recenzenta z zakresu pracy oraz na jedno losowe pytanie z treści kierunkowych lub specjalnościowych, wybrane z wcześniej przygotowanej puli pytań. Pytania są odrębne dla poszczególnych specjalności, każdy zbiór obejmuje ponad 20 pytań i ich analiza wskazuje, że obejmują treści przekazywane w ramach zajęć specjalnościowych, czasem bardzo szczegółowe.

Przeprowadzona przez ZO analiza losowo wybranych prac dyplomowych (licencjackich oraz magisterskich) pozwala stwierdzić, że tematyka prac realizowanych na ocenianym kierunku mieści się w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz nauki o kulturze fizycznej, jak również w dyscyplinie, do której kierunek nie jest przyporządkowany: nauki o zarządzaniu i jakości, natomiast nie zidentyfikowano prac w pełni mieszczących się w dyscyplinie nauki o socjologii, problematyka ta występowała jako wątki drugorzędne. Zaleca się dostosowanie tematyki prac do dyscyplin, do których przyporządkowany cel, pytania oraz zakres wykorzystanych metod, przy czym najczęściej wykorzystano badania ankietowe lub analizę przypadku. Prace licencjackie i magisterskie w większości spełniały wymogi stawiane pracom licencjackim i magisterskim na kierunku turystyka i rekreacja, profil praktyczny. Przegląd prac dokonany przez ZO nie wykazał oczekiwanych różnic między pracami licencjackimi i magisterskimi, ani w zakresie warsztatu badawczego, ani zakresu wykorzystywanej literatury. . Pewną słabością niektórych prac, zarówno licencjackich, jak i magisterskich był brak praktycznych wniosków, które można było sformułować na podstawie przeprowadzonej analizy, co jest oczekiwane na studiach o profilu praktycznym. Poziom prac był zróżnicowany, co znalazło odzwierciedlenie w ocenach wystawionych przez promotora i recenzenta. ZO PKA zwrócił uwagę, że pomimo dostępu do źródeł fizycznych oraz elektronicznych, literatura cytowana w pracach bywała o ograniczonej liczebności i czasem pochodziła w początku XXI w, a nawet końca XX w. ZO rekomenduje podjęcie działań mających na celu stosowanie najbardziej aktualnej literatury przedmiotu, w tym - w szczególności w przypadku prac magisterskich - wybranych pozycji w języku obcym.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie)</i>
-----	---	---------------------------	---

			<i>niezrealizowane)</i>
1.	Należy wdrożyć skuteczne zasady i procedury dyplomowania	Wdrożono skuteczne zasady i procedury dyplomowania / Zarządzenie Rektora 05/03/2022 - Zał.nr3.4 /	<i>Zalecenie zrealizowane</i>
2.	Należy wdrożyć skuteczne procedury ewidencji weryfikacji efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć.	Wdrożono skuteczne procedury ewidencji efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć co prezentuje opis do kryterium 1 i 2	<i>Zalecenie zrealizowane</i>

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia posiada formalnie przyjęte i opublikowane, przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia na poziomie I i II stopnia. Opracowany system weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w osiąganiu założonych efektów uczenia się oraz ich ocenę, z uwzględnieniem potrzeb studentów o szczególnych potrzebach, w tym z niepełnosprawnością. Opis tego systemu dostępny jest na poziomie programu studiów oraz na poziomie Kart przedmiotu. Istotny element procesu weryfikacji osiąganych efektów stanowi proces dyplomowania. Przeprowadzona analiza prac dyplomowych wykazała, że ich tematyka jest zgodna z kierunkiem studiów oraz wpisuje się zakres dyscypliny ekonomia i finanse, nauki o kulturze fizycznej, a także nauki o zarządzaniu i jakości, do których kierunek nie jest przyporządkowany. Natomiast w bardzo niewielkim zakresie występują w pracach zagadnienia z zakresu nauk o socjologii. Prace licencjackie i magisterskie wraz z pracami etapowymi pozwalają zweryfikować poziom osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie danego poziomu studiów. Prace magisterskie nie w pełni dowodzą osiągnięcia pogłębionej wiedzy przedmiotowej i bardziej zaawansowanych umiejętności analitycznych rozwiązywania problemów badawczych w stosunku do oczekiwanych efektów uczenia się i w porównaniu z pracami licencjackimi. W obu kategoriach prac należy zalecić korzystanie z aktualnej literatury w części teoretycznej i formułowanie praktycznych wniosków na podstawie wyników przeprowadzonych badań w części empirycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje:

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie tematyki prac dyplomowych do dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.
2. Zaleca się dodanie informacji o wymaganiach sprzętowych dotyczących odbywania zajęć online do programu obsługującego proces rekrutacji.
3. Zaleca się doprecyzowanie informacji na temat sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w Kartach przedmiotu.
4. Zaleca się stawianie wyższych wymagań pracom magisterskim w kwestii pogłębionej kwerendy literatury oraz poprawności stosowanej metodyki rozwiązywania problemów badawczych.
5. Zaleca się opiekunom prac dyplomowych podjęcie działań mających na celu korzystanie z najbardziej aktualnej literatury przedmiotu, w tym - w szczególności w przypadku prac magisterskich - wybranych pozycji w języku obcym.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadrę kierunku turystyka i rekreacja stanowią – łącznie 27 osób, w tym 10 osób zatrudnionych na etacie, 15 na umowę-zlecenie, natomiast dwie osoby prowadzą własną działalność gospodarczą. Ponad 50% zajęć jest prowadzonych przez osoby zatrudnione na etacie. Cztery osoby prowadzące zajęcia w ramach specjalności Zarządzanie hotelarstwem pod patronatem Sheraton Poznań są pracownikami wskazanego w nazwie specjalności hotelu. Wśród nauczycieli kierunku jedna (zatrudniona na umowę-zlecenie) posiada tytuł naukowy profesora, 11 – stopień naukowy doktora i 14 tytuł zawodowy magistra; jedna została w dokumentacji opisana jako „instruktor”. Troje nauczycieli ma kierunkowe wykształcenie w dyscyplinie nauk socjologicznych (do której kierunku jest przyporządkowany jako dyscypliny wiodącej), dwoje – w dyscyplinie ekonomia i finanse, dwoje – nauk o kulturze fizycznej. Wśród nauczycieli znajdują się osoby z wykształceniem w zakresie nauk rolniczych, nauki o polityce i administracji, pedagogiki, turystyki i rekreacji, literaturoznawstwa, językoznawstwa, filologii obcych, historii, nauk prawnych, ekonomii i finansów, nauk o kulturze fizycznej, nauk fizycznych oraz informatyki. Zróżnicowanie kompetencji dziedzinowych i związanych z wykształceniem w połączeniu z doświadczeniem zawodowym kadry odpowiada potrzebom związanym z praktycznym profilem kierunku, wymogom związanym z prowadzeniem zajęć o charakterze praktycznym i osiąganiem przez studentów zakładanych efektów uczenia w tym zakresie.

Należy jednocześnie wziąć pod uwagę zalecenia sformułowane w kryterium 1 raportu, a dotyczące braków w zakresie efektów uczenia i treści programowych związanych z dyscyplinami, do których kierunku jest przyporządkowany. W przypadku wdrożenia tych zaleceń liczebność kadry w zakresie związanym z przypisanymi dziedzinami nauki (w szczególności naukami socjologicznymi) lub jej doświadczenie w zakresie umiejętności metodologicznych będzie wymagało zdecydowanego

wzmocnienia – zarówno ilościowego, jak i z uwzględnieniem dorobku i doświadczenia badawczego w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany.

Relatywnie niewielka liczba pracowników posiadających tytuł lub stopień naukowy w dyscyplinach do których kierunek jest przyporządkowany, budzi obawy co do możliwości prawidłowej obsady zajęć – zgodnie z doświadczeniem i kompetencjami prowadzących. Uczelnia zrealizowała w tym zakresie zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale PKA w sprawie oceny programowej weryfikując i porządkując dobór nauczycieli do zajęć; nadal jednak dobór ten budzi w niektórych przypadkach wątpliwości. Np. wykład *fizjologia człowieka* przewidziany dla studiów I stopnia prowadzony jest przez magistra pedagogiki, w którego przypadku nie wykazano dorobku naukowego ani doświadczenia zawodowego uzasadniającego przydział; dr socjologii prowadzi nie tylko zajęcia, które z tą dyscypliną można powiązać, ale także składający się z ćwiczeń i wykładu kurs z *psychologii* na studiach I stopnia, ćwiczenia z filozofii na studiach II stopnia, dr ekonomii zajęcia *pedagogika czasu wolnego*. W przypadku wskazanych zajęć nie zapewniono odpowiedniej zgodności doświadczenia zawodowego lub dorobku naukowego z typem lub tematyką zajęć.

Zespół Oceniający uwzględnia to, że wizytacja przypadła na okres dobiegającej końca (wedle deklaracji Uczelni) restrukturyzacji i związanych z nią problemów wpływających także na politykę zatrudnieniową Uczelni; zdaje sobie także sprawę z mającego konsekwencje finansowe i organizacyjne dla Uczelni spadku liczby studentów (na studiach stacjonarnych z 448 do 222 w ciągu trzech lat; na studiach niestacjonarnych – z 122 do 42 także w ciągu trzech ostatnich lat). Dostrzega jednocześnie konieczność dalszych korekt, jeśli idzie o trafność doboru osób prowadzących zajęcia – tak, aby możliwość realizacji treści programowych nie budziła wątpliwości.

Z konsekwencjami procesu restrukturyzacji należy wiązać także nierównomierne i – w niektórych przypadkach nadmierne – obciążenie godzinowe etatowych nauczycieli akademickich. Obciążenie to, sumowane na podstawie danych podanych w Raporcie Samooceny (tabele zawierające charakterystykę prowadzących zajęcia, w części dot. wykazu zajęć prowadzonych w r. ak., w którym przeprowadzana jest ocena) waha się od 120 w przypadku osoby zatrudnionej na ½ etatu do 776 w przypadku jednego z pracowników pełnoetatowych. Analogiczne liczby dla pozostałych osób to 253, 270 (2 os.), 345, 360 (2 os.) i 613. Tak znaczne w niektórych przypadkach obciążenia i jednocześnie konieczność prowadzenia grup z różnych przedmiotów zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia nie może sprzyjać wysokiej jakości kształcenia – nawet jeśli liczebność poszczególnych grup zajęciowych obniżyła się w związku ze zmniejszoną rekrutacją na studia.

Prowadzący są przygotowani do prowadzenia zajęć w formie zdalnej i z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, oraz uczestniczyli w szkoleniach w tym zakresie (obejmujących obsługę platformy MS Teams).

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są oceniane przez studentów w ramach ankiet przeprowadzanych zgodnie z założeniami uczelnianego systemu jakości kształcenia. W uczelni funkcjonują Zespół Wewnętrznej Oceny Jakości Kształcenia, którego zadaniem jest analiza ankiet, oraz Kierunkowy Zespół Studencki „weryfikujący ocenę prowadzących zajęcia. Prowadzący podlegają także ocenom okresowym uwzględniającym konieczne składowe pracy dydaktycznej oraz osiągnięcia naukowe. Zajęcia są hospitowane, wyniki hospitacji dokumentowane przy użyciu standardowego protokołu oraz – zgodnie z deklaracjami Uczelni „dokładnie dokumentowane, aby zapewnić transparentność, wiarygodność i możliwość analizy oraz wdrożenia działań naprawczych”. Uczelnia

nie przedstawiła jednak jakichkolwiek zbiorczych, syntetycznych raportów lub opracowań z analizy ankiet studenckich lub wyników hospitacji. Nie ma zatem adekwatnej dokumentacji tego, że gromadzone dane faktycznie są analizowane, a wnioski z analiz są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowani ich indywidualnych ścieżek rozwojowych, a w konsekwencji także do podnoszenia jakości kształcenia Uczelni. Zdaniem Zespołu Oceniającego dokumentacja taka – obejmująca także syntetyczne, okresowe raporty z ankiet i hospitacji, powinna być gromadzona.

Realizowana polityka kadrowa Uczelni obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz regulacje przyjęte w ramach procedury przeciwdziałania mobbingowi.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia <i>(zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)</i>
1.	Zaleca się wypełnienie obowiązującego prawa: zgodnie z art. 73 (ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce); 1. Zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie. 2. W ramach programu studiów o profilu: praktycznym – co najmniej 50 % godzin zajęć prowadzonych jest przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni jako	Nastąpiła weryfikacja osób, które prowadzą zajęcia, aby ich wykształcenie i dorobek odpowiadały tematyce powierzonych zajęć. Zał.nr 2 do Raportu Samooceny w Wykazie nr 4 Tab. nr 4.1 Kompetencje nauczycieli akademickich sprzyjające uzyskaniu przez studentów kompetencji zawodowych Tab.nr 4.2 Kompetencje innych osób prowadzących zajęcia sprzyjające uzyskaniu przez studentów kompetencji zawodowych	<i>Zalecenie zrealizowane</i>

	podstawowym miejscu pracy.” Należy wprowadzić zmiany w obszarze obsady zajęć tak, aby wszystkie zajęć prowadzone były przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie, a także aby co najmniej 50 % godzin zajęć prowadzonych było przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na tej uczelni jako podstawowym miejscu pracy		
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W uczelni funkcjonuje system zapewniania jakości obejmujący m. in. ankietyzację i systematycznie prowadzone hospitacje zajęć, co potencjalnie sprzyja indywidualnemu rozwojowi i doskonaleniu kadry, a więc i podnoszeniu jakości kształcenia. Brak jednak dokumentacji faktycznego funkcjonowania tego systemu, obecnie ma on w znacznej mierze charakter deklaracyjny. Polityka kadrowa Uczelni obejmuje odpowiednie rozwiązania w zakresie rozwiązywania konfliktów i przeciwdziałania mobbingowi.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Struktura kwalifikacji kadry (zajęć wyszczególnionych w Załączniku nr 4) nie jest w pełni zgodna z przydziałem zajęć: wśród prowadzących są takie osoby, w przypadku których doświadczenie zawodowe i dorobek naukowy nie jest w pełni zgodny z problematyką prowadzonych zajęć, zdarzają się także osoby z całkowicie nieudokumentowanym dorobkiem i doświadczeniem, co generuje wątpliwości co do funkcjonujących na Uczelni mechanizmów zapewniania jakości kształcenia.
2. Obciążenia godzinowe – w szczególności w przypadku pracowników etatowych - są nadmierne i nieproporcjonalnie rozłożone - wahają się od 120 w przypadku osoby

zatrudnionej na ½ etatu do 776 w przypadku jednego z pracowników pełnoetatowych. Analogiczne liczby dla pozostałych osób to 253, 270 (2 os.), 345, 360 (2 os.) i 613.

3. Struktura kompetencji kadry (analizowana w odniesieniu do zdobytych tytułów i stopni naukowych w poszczególnych dyscyplinach) nie jest w pełni koherentna z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się kontynuację działań zmierzających do pełnej realizacji zapisów art. 73 ust. 1 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce („Zajęcia są prowadzone przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w danej uczelni posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację zajęć oraz przez inne osoby, które posiadają takie kompetencje i doświadczenie”) dla zajęć wyszczególnionych w Załączniku nr 4.
2. Zaleca się podjęcie działań zmierzających do racjonalizacji obciążeń godzinowych kadry i uregulowania kwestii przydziału godzin dydaktycznych w dokumentach wewnętrznych Uczelni.
3. Zaleca się prowadzenie systematycznych analiz ankiet studenckich i formularzy hospitacyjnych w celu syntetyzowania wniosków mających zastosowanie nie tylko w doskonaleniu poszczególnych członków kadry, ale i formowania systemowych rozwiązań zmierzających do podnoszenia jakości kształcenia w Uczelni.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Budynki, w których odbywają się zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja rozmieszczone są w dwóch nieodległych od siebie lokalizacjach przy ulicy Nieszawskiej 13 w Poznaniu, a mianowicie w budynkach: „B” i „C”. Infrastruktura ta jest własnością Politechniki Poznańskiej i w chwili obecnej budynki są wynajmowane przez Wyższą Szkołę Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu.

Obecna umowa wynajmu budynków kończy się w październiku 2025 roku. Zgodnie z pismem Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej KR-72-175/23/MRB W/28249/2023 – Zgoda nr 97/2023 Prezes Prokuratury Generalnej RP wyraził zgodę na zawarcie pomiędzy Wyższą Szkołą Hotelarstwa i Gastronomii w restrukturyzacji z siedzibą w Poznaniu a Politechniką Poznańską z siedzibą w Poznaniu aneksu do umowy najmu z dnia 16 lutego 2022 roku wydłużającego między

innymi okres trwania najmu do dnia 1 marca 2032 roku. Zgoda na dokonanie w.w. czynności ważna jest do dnia 26 listopada 2024 roku.

Powierzchnia użytkowa części dydaktycznej w obu budynkach wynosi wraz z częścią biblioteczną łącznie 1324,58 m², do tego część administracyjno – biurowa 208,57 m² i pozostała powierzchnia 1296,71 m².

W budynku „C”, na parterze, zlokalizowane są trzy duże sale wykładowe łącznej powierzchni 381,76 m² z czego: sala A ma 90 miejsc, sala B - 120 miejsc, sala C - 115 miejsc. Wyposażone są one w rzutniki multimedialne, mikrofony, ekrany oraz w rzutniki tekstów. Na tej samej kondygnacji zlokalizowana jest również biblioteka oraz hol z 27 miejscami wypoczynkowymi. Na pierwszym piętrze znajdują się sale przeznaczone do prowadzenia zajęć dydaktycznych o wielkości: 20, 48, 36, 32, 62, 26, 20 miejsc. Sale te wyposażone są w telewizor, tablicę białą suchościeralną, radioodtwarzacz, rzutnik pisma oraz ekran projekcyjny. Sale dostosowane są do wykorzystania przenośnego rzutnika multimedialnego, jak również mobilnego systemu nagłośnienia. Pomieszczenia wykorzystywane przez studentów dostosowane do ich potrzeb pod względem wielkości i liczby miejsc. Uczelnia dysponuje także – na potrzeby osób niedosłyszących lub słabosłyszących - mobilnymi pętlami indukcyjnymi.

W budynku „B”, na parterze znajduje się sala gastronomiczna wyposażona w kompletne stanowiska (na każdą parę studentów przypada blat, komora zlewozmywaka, stanowisko do gotowania) dla 16 osób, a także sala gastronomiczno-cukiernicza również przeznaczona dla 16 osób. Każda z pracowni wyposażona jest w profesjonalny sprzęt gastronomiczno – cukierniczo – piekarniczy, sprzęt kuchenny – gastronomiczny oraz kompletne wyposażenie restauracyjne. Na tym poziomie zlokalizowana jest także pracownia do ćwiczeń zawodowych z zakresu sztuki kelnerskiej (24 miejsca) oraz sala fitness dla 16-18 osób. Warunki oraz wykorzystywany sprzęt do zajęć praktycznych pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. W budynku „B” znajduje się również - wyposażona w sprzęt sportowy - sala usprawnień ruchowych przeznaczona dla 16-18 osób.

Zajęcia specjalnościowe dla studentów specjalności - *zarządzanie hotelarstwem pod Patronatem Sheraton Poznań* są prowadzone w siedzibie hotelu Sheraton Poznań. Studenci w trakcie zajęć korzystają z sal konferencyjnych, gastronomicznych oraz z części hotelowej.

W obrębie Uczelni zniwelowane zostały bariery architektoniczne (m.in. winda w Budynku „C”, poręcze na klatkach schodowych, szerokie przejścia, niskie progi, toalety dostosowane dla osób z niepełnosprawnością, platformy jezdne schodowe, miejsca postojowe dla osób z niepełnosprawnościami zlokalizowane nieopodal wejścia do budynków). Budynki dydaktyczne wyposażone są w tablice tyflograficzne - wypukłe plany z oznakowaniem planu budynków na danym piętrze. Tablice zaprojektowane zostały z myślą o osobach niewidomych i słabowidzących. Wszystkie pomieszczenia wykorzystywane do procesu dydaktycznego, jak również biblioteka, uwzględniają potrzeby i spełniają wymogi związane z zapewnieniem przestrzeni i ułatwień niezbędnych dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia, w ramach Programu Uczelnia Dostępna III, zakupiła 6 pętli indukcyjnych (4 duże i 2 mniejsze), które wykorzystywane są w procesie dydaktycznym dla Studentów niedosłyszących i słabosłyszących; 4 fotele ergonomiczne, które dostępne są dla Studentów na salach dydaktycznych.

Biblioteka Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu znajduje się na parterze w Budynku „C”. Powierzchnia Biblioteki to 82 metry kwadratowe. W czytelni dostępnej dla studentów i pracowników znajduje się 7 stanowisk, w tym jedno stanowisko dla osób z niepełnosprawnościami.

Wielkość księgozbioru to 35 750 wolumenów, z czego 15 271 to wydawnictwa naukowe, wśród których 9981 stanowią wydawnictwa ciągłe. Do dyspozycji Studentów oddano osiem stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, a przez to do katalogów on-line. Biblioteka Uczelni udostępnia zbiory w czytelni (na miejscu), w wypożyczalni (na zewnątrz) oraz poprzez sieć komputerową. Biblioteka jest obsługiwana przez system informatyczny SOWA SQL PREMIUM. Uczelnia ma podpisane umowy lub wykupione licencje, które umożliwiają studentom dostęp do baz danych oraz zbiorów bibliotecznych: katalogu BIPSYS, Biblioteki Kongrasu USA, PPAC-97. Uczelnia posiada zbiór książek IBUK-Libra, jak również dostęp do zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej – poprzez system „Academica”. Uczelnia zapewnia przeszkolenie studentów z korzystania z katalogu i innych funkcjonalności systemu „Academica”.

Na Uczelni wdrożono szereg rozwiązań technologicznych (OPTIcamp) usprawniających procesy zarządzania WSHIG, a także wspomagających komunikację. Są to między innymi:

- Elektroniczna Platforma Usług Akademickich to platforma informacyjno - komunikacyjna pomiędzy pracownikami administracyjnymi, pracownikami naukowymi a studentami. Przeznaczona jest również dla kandydatów na studia, jak również absolwentów Uczelni.
- Elektroniczna Legitymacja Studencka – stanowi dokument identyfikujący tożsamość studenta, jak również potwierdza uprawnienia studenta do korzystania z zasobów Uczelni. Funkcjonuje zgodnie z przepisami RODO
- Elektroniczna Lista Obecności - rozwiązanie ułatwiające odnotowywanie i monitorowanie frekwencji na zajęciach realizowanych przez uczelnię w ramach toku studiów.
- Wirtualny Asystent Studenta OPTIbot - oparty na sztucznej inteligencji bot konwersacyjny, usprawniający komunikację pomiędzy pracownikami Uczelni a studentami. Wspomaga pracowników dziekanatu w obszarze obsługi informacyjnej.

Na Uczelni funkcjonuje również Wirtualny dziekanat, który umożliwia całodobową obsługę, bez tradycyjnych ram czasowych oraz konieczności angażowania pracowników.

Zajęcia e-learningowe realizowane są za pomocą MS Teams. Rozwiązanie pozwala na komunikację w czasie rzeczywistym podczas zajęć dydaktycznych, komunikację asynchroniczną, prowadzenie oraz przechowywanie dokumentacji, udostępnianie materiałów dydaktycznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura techniczna oraz specjalistyczna odpowiadają potrzebom kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja. Sale i pracownie specjalistyczne (sala gastronomiczna i sala gastronomiczno-cukiernicza) są zgodne z potrzebami procesu nauczania oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, a dzięki temu również osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz przygotowanie do działalności zawodowej. Pomieszczenia, liczba i rozmieszczenie stanowisk pracy, a także ich dostosowanie do liczby użytkowników pozwalają także na właściwe wykonywanie zadań praktycznych. W obrębie Uczelni zniwelowane zostały bariery architektoniczne. Pomieszczenia Uczelni, w tym biblioteka są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Biblioteka, jej infrastruktura, wyposażenie, organizacja pracy oraz udogodnienia dla użytkowników zapewniają warunki do właściwego korzystania z zasobów w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Działalność instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów na kierunku turystyka i rekreacja, jest zgodna z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Zasięg współpracy koncentruje się głównie na mieście Poznaniu i regionie, jej zakres jest zróżnicowany, głównie skupiony na oferowaniu miejsc praktyk zawodowych dla studentów oraz współpracy w zakresie doskonalenia programu studiów.

Z analizy zasięgu działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego wynika, że studenci ocenianego kierunku mają, poprzez m.in. odbywanie praktyk zawodowych, możliwość nabycia wiedzy i umiejętności pożądaných na lokalnym rynku pracy. Zakres funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji, z którymi współpracuje Uczelnia w ramach kierunku turystyka i rekreacja odzwierciedla misję Uczelni, realizowaną koncepcję kształcenia i nadaje kształt zakładanym celom związanym z potrzebami regionalnej gospodarki. Podmioty otoczenia społeczno-gospodarczego (przedsiębiorstwa i instytucje), z którymi współpracuje Uczelnia w ramach ocenianego kierunku, reprezentują zróżnicowane spektrum działalności sektora publicznego, prywatnego i społecznego wraz z rozbudowaną współpracą międzysektorową. Należy przywołać takie podmioty, jak: Hotel Sheraton Poznań, Karczma na Lednicy, Restauracja Lizawka.

Władze Uczelni podpisały umowy o stałej współpracy obejmujące zróżnicowany i kompleksowy jej zakres. Umowy zawierają m.in. zapisy odnoszące się do opiniowania programów i planów studiów, co przekłada się na realny wpływ konkretnych podmiotów na kształtowanie sylwetki absolwenta

ocenianego kierunku. Ten rodzaj współpracy potwierdzony został dokumentami w formie pisemnych opinii, ocen oraz zgłaszanych propozycji przedstawionymi do wglądu zespołu oceniającego.

Zgodnie z WSZJK przed przedłożeniem propozycji programu studiów do zatwierdzenia przez Senat Uczelni, program studiów jest co roku przedkładany interesariuszom zewnętrznym do analizy i zaopiniowania.

Wiodące obszary współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym, to przede wszystkim realizacja praktyk zawodowych, wizyty studyjne m.in. w administracji publicznej Urzędu Miasta Poznania, angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Studenci ocenianego kierunku określili, że realizacja praktyk jest największym obszarem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w sferze ustalania programów, celów i efektów, jakie powinni osiągnąć praktykanci,

a następnie przyszli absolwenci ocenianego kierunku. Proces wymiany poglądów i możliwości, poszukiwanie najbardziej pożądanych cech, kompetencji oraz kwalifikacji pracowników dokonuje się najczęściej w trakcie nieformalnych rozmów, hospitacji lub podsumowań praktyk.

Przydatność i skuteczność praktyk w procesie dydaktyki została potwierdzona przez studentów, podczas spotkania z zespołem oceniającym. Wśród pracodawców obecnych na spotkaniu zespołu oceniającego z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego byli absolwenci Uczelni i kadra dydaktyczna prowadząca własne przedsiębiorstwa.

Podczas wizytacji nie zidentyfikowano prac etapowych oraz dyplomowych, które byłyby wynikiem współpracy Uczelni z przedsiębiorcami lub powstawały na zlecenie pracodawców. Rekomenduje się umożliwienie pracodawcom zlecenie zapotrzebowania na prace dyplomowe, odpowiadające konkretnym problemom badawczym.

Uczelnia zawarła porozumienia z wieloma sygnatariuszami, obrazujące działanie partnerstwa lokalnego na rzecz promocji mobilności zawodowej na rynku pracy. Dzięki temu Uczelnia może w ciągły sposób monitorować potrzeby rynku pracy i aktualną ofertę zatrudnienia oraz doskonalić i poszerzać kwalifikacje zawodowe oraz kompetencje studentów. Współpraca ta umożliwia wymianę doświadczeń, a także dokonywanie analiz podmiotów odpowiedzialnych za lokalny rynek pracy.

Długotrwała współpraca Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego umożliwia właściwą selekcję i dobór podmiotów, z którymi współpracuje Uczelnia w ramach ocenianego kierunku, pozwala zorganizować zestawienie kilkudziesięciu pracodawców - przedsiębiorców, którzy są w stanie zagwarantować studentom należyty przebieg realizacji programu praktyk. Współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywa się przez cały proces kształcenia, uwzględniając wymiar doradztwa zawodowego, wchodzenia studenta na rynek pracy, a zwięźszona jest monitoringiem losów absolwentów. W tym ostatnim obszarze jednostką prowadzącą współpracę jest Uczelniane Biuro Karier.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Ocenę uzasadnia różnorodność i liczne zestawienie podmiotów i instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia. Podmioty sektora publicznego, prywatnego i społecznego, posiadające heterogeniczne struktury zatrudnienia umożliwiają praktykantom autentyczność poznania rynku pracy. Kształcenie, którego celem jest zapewnienie dostępu do kadr na lokalnym i regionalnym rynku pracy sprawiło, że długotrwałe partnerstwo z przedsiębiorstwami jest właściwie prowadzone, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zarówno studentów, jak i pracodawców. Obszar i działania podmiotów współpracujących z władzami Uczelni prowadzącej kierunek, umożliwiają kształcenie studenta i kształtowanie sylwetki absolwenta dobrze poruszającego się w realiach rynku pracy, zgodnie z przyjętymi celami kształcenia. Intencją niektórych interesariuszy, przyjmujących studenta na praktyki zawodowe, jest stworzenie zasobów kadrowych przy uwzględnianiu potrzeb obsadzenia stanowisk pracy w swoim podmiocie. Opiniowanie przez interesariuszy zewnętrznych, programów i planów studiów, odbywanie praktyk zawodowych, wizyt studyjnych oraz kooperacja Władz Uczelni z podmiotami odpowiedzialnymi za profilowanie lokalnego i regionalnego rynku pracy, zawierających jego pogłębione analizy, pozwalają na ciągły monitoring i modyfikacje programu studiów i zakładanych efektów uczenia się. Umożliwiają kreowanie sylwetki absolwenta pożądanego na rynku pracy. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest dobra i daje wymierne efekty w procesie nauczania. Różnorodność organizacyjna otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi systematycznie współpracują władze Uczelni umożliwia niezwłoczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku pracy. Pozwala także na właściwy wybór miejsc odbywania praktyk, racjonalnych ram współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, wspólnego ustalania efektów uczenia się. Ankiety wśród studentów i pracodawców połączone z badaniami losów absolwentów i uzupełnione o opinie otoczenia społeczno-gospodarczego na temat jakości kształcenia dają perspektywę dopasowania treści programu dydaktycznego, który jest adekwatny do potrzeb zmieniającego się rynku pracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zgodnie z założeniami zawartymi w koncepcji kształcenia Uczelni zwiększanie stopnia umiędzynarodowienia jest podyktowane dążeniem do przygotowania absolwentów kierunku turystyka i rekreacja do działania na globalnym rynku pracy.

80 procent studentów na kierunku turystyka i rekreacja na Uczelni stanowią obcokrajowcy, głównie z krajów Wschodniej Europy.

Formę umiędzynarodowienia studiów na ocenianym kierunku stanowi między innymi wzmacnianie kompetencji językowych studentów poprzez realizację obowiązkowych zajęć z języka obcego. Oferowane są zajęcia z języków: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego i hiszpańskiego. Założeniem nauczania języków obcych jest kontynuacja nauki języka obcego realizowanej na poziomie szkoły średniej, stąd na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia przypisanie studenta do odpowiedniego poziomu nauczania odbywa się na podstawie obowiązkowego testu kwalifikacyjnego. Nauka języka kończy się egzaminem na poziomie B2 (I stopnia studiów) oraz zaliczeniem na poziomie B2+ (II stopnia studiów) zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. Ponadto, na ocenianym kierunku oferowana jest specjalność Języki Obce w Turystyce, Hotelarstwie i Gastronomii, gdzie studenci mają możliwość poszerzania i pogłębiania swoich kompetencji językowych, bowiem w ramach kształcenia specjalnościowego mają 150 h. Praktycznej nauki języka obcego I, 120 h. Praktycznej nauki języka obcego II i 60 h. Praktycznej nauki języka obcego III.

W roku akademickim 2023/24 ani na I stopniu, ani na II, nie ma żadnych zajęć lub grup zajęć w języku angielskim, ani w innym obcym języku. Rekomenduje się wprowadzenie przynajmniej jednych zajęć obowiązkowych lub do wyboru w języku angielskim.

Zarówno dla pracowników, jak i studentów, przez wiele lat prowadzona była wymiana studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+, z której do roku 2023 studenci korzystali w dużej liczbie (w roku 2022/2023 w wymianie uczestniczyło 210 studentów i 3 pracowników). W związku ze stanem restrukturyzacji w jakiej aktualnie znajduje się uczelnia program Erasmus nie przedłużył z Uczelnią umowy na bieżący rok, wobec czego w roku 2023/24 nikt w jego ramach nie wyjechał. Uczelnia ma podpisane umowy bilateralne z 16 zagranicznymi podmiotami z branży turystycznej (np. Hotel Le Place d'Armes Luxemburg, ITALIANA Hotels&Resort S.R.L. Firenze, Włochy, La Face Quest Val Thorens, Francja, Hotel Fleur de Neige, Châtel, Francja, Schlossgut Gross Schwansee, Kalkhorst, Niemcy, Castellosse Park Resort Killaeney, Solsiden Brygge, Ballstad, Norwegia, Hotel KRAFT, Firenze, Włochy, Italiana Hotels Rho Milano, Włochy, Le Chalet du Lac, Brieg, Francja, JS Palma Stay, Palma, Hiszpania), gdzie w roku 2023/24 studenci odbywali praktyki. W ostatnim roku z możliwości wyjazdu na praktyki zagraniczne skorzystało 26 studentów.

Uczelnia nie prowadzi monitorowania całokształtu procesu umiędzynarodowienia, w zakresie wyjazdów na Erasmusa prowadzi to osoba odpowiedzialna za organizację wyjazdów, a za wyjazdy na praktyki osoba odpowiedzialna za ich organizację. Zaleca się wprowadzenie procesu systematycznego (przynajmniej raz w roku) procesu monitorowania stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Proces umiędzynarodowienia kształcenia w Uczelni prowadzony jest przede wszystkim poprzez naukę języka obcego na obowiązkowych lektoratach. Uczelnia stwarzała szerokie możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności zarówno studentów, jak i nauczycieli akademickich, poprzez ofertę wyjazdów do uczelni partnerskich w ramach Erasmus+ oraz w ramach umów bilateralnych. Jednakże proces restrukturyzacji uczelni zahamował mobilność i w roku 2023/24 ani studenci, ani kadra, jej nie realizowali. Na Uczelni nie prowadzi się sformalizowanego procesu monitorowania procesu umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje:

Zalecenia

1. Zaleca się zintensyfikować mobilność zagraniczną studentów i nauczycieli po zakończeniu procesu restrukturyzacji i podpisaniu przedłużenia umowy w ramach programu Erasmus.
2. Zaleca się wprowadzenie monitoringu stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujący ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów oraz zmian w tym zakresie.
3. Zaleca się wprowadzenie przynajmniej jednych zajęć obowiązkowych lub do wyboru w języku angielskim

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały; osoby studiujące mają zapewnione wsparcie opiekunów roku, którzy pozostają z nimi w bezpośrednim kontakcie i pomagają rozwiązywać bieżące sprawy. Dzięki niewielkim grupom możliwy jest również szybki i skuteczny kontakt z wykładowcami. Część zajęć oraz konsultacji odbywa się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, co pozwala również na zwiększenie dostępności dla osób o różnych potrzebach. Brak aktualnych sylabusów na stronie internetowej, z której korzystają studenci prowadzi do braku pełnej wiedzy na temat realizowanych zajęć.

Uwzględnione są zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia - znaczenie ma możliwość określenia tematu pracy dyplomowej zgodnej z zainteresowaniami studenta oraz wyboru opiekuna pracy dyplomowej specjalizującego się w danym obszarze – organizowane są spotkania informacyjne w celu zapoznania studentów i studentek z procedurą dyplomowania oraz potencjalnymi promotorami. Na uwagę zasługują liczne oferty praktyk zagranicznych proponowane przed podmioty współpracujące z Uczelnią, co cieszy się dużym zainteresowaniem i dobrą opinią studentów. Wsparcie w zakresie realizacji praktyk zapewnia uczelniany opiekun praktyk, który organizuje spotkania ze studentami oraz objaśnia wymagania oraz dokumentację.

Studenci wybitni mogą ubiegać się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się studenci drugiego i wyższych lat studiów, których średnia ocen jest równa lub wyższa niż 4,0, mogą studiować według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia na zasadach określonych przez rektora lub prorektora.

Osoby studiujące mogą za zgodą Wicekanclerza ds. Organizacyjno – Programowych korzystać z siłowni i sprzętu fitness, sali tanecznej oraz pianina dostępnego w Uczelni. Nie jest przewidziana oferta ani systemowe wsparcie różnorodnych aktywności, sytuacje rozpatrywane są indywidualnie.

Uczelnia zapewnia możliwość starania się o stypendium socjalne, zapomogi, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. W związku z wysoką liczbą osób z zagranicy Uczelnia zapewnia pracownika ds. rekrutacji odpowiedzialnego za opiekę nad cudzoziemcami. Zaleca się stworzenie stałej jednostki odpowiedzialnej za kompleksowe wsparcie w tym zakresie. Kadra wykazuje się dużym zrozumieniem i pomocą nieformalną wobec osób o różnych potrzebach. Osoby studiujące mają możliwość skorzystania z przestrzeni do pracy własnej, a także pokoju socjalnego. Na wniosek studenta skierowanego do Prorektora ds. Studiów Stacjonarnych i Niestacjonarnych zajęcia mogą być przeprowadzone w formie zdalnej pod warunkiem wyraźnego jego uzasadnienia i nie mogą przekroczyć 25% prowadzonych zajęć. Uczelnia określa opłaty za kształcenie w podziale na obywateli polskich i cudzoziemców przy realizacji tego samego programu studiów. Zespół oceniający zaleca wyrównanie lub zmniejszenie różnic w opłatach za usługi edukacyjne realizowane dla obywateli Polski i cudzoziemców.

Studenci i studentki pozostają w stałym kontakcie z wykładowcami, opiekunami lat oraz osobami odpowiedzialnymi za kierunek, dzięki czemu większość bieżących wniosków i skarg zgłaszana jest bezpośrednio i nieformalnie. Zapewniona jest również możliwość wykorzystania drogi oficjalnej oraz przesłanie podania do Prorektora ds. studiów lub Wicekanclerza, a wzory wniosków podane są na stronie internetowej oraz wydrukowane i udostępnione.

Procedura antymobbingowa przyjęta w Uczelni opiera się na przepisach prawa pracy, nie obejmując zagadnień związanych z dyskryminacją lub mobbingiem wobec osób studiujących. Osobno wprowadzony został regulamin procedur antymobbingowych dotyczący relacji wykładowca-student. Zespół oceniający zaleca ujednolicenie dokumentacji. Uczelnia zapewnia możliwość skorzystania z wsparcia psychologicznego w formie jednorazowych konsultacji.

Motywowanie do osiągania jak najlepszych rezultatów w nauce odbywa się zarówno poprzez możliwość ubiegania się o stypendium Rektora dla najlepszych studentów, jak i poprzez bezpośrednie zachęcanie studentów do udziału w konkursach organizowanych w ramach procesu kształcenia. Zespół oceniający rekomenduje ujednolicenie stypendium Rektora dla najlepszych studentów bez rozdzielania go na różne typy osiągnięć (sportowe, artystyczne, za wysoką średnią ocen) i każdorazowe ocenianie osoby ubiegającej się o przyznanie stypendium w sposób holistyczny.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się zapewnia wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Kompetencje oraz godziny pracy administracji odpowiadają studentom. W ramach projektu "Uczelnia dostępna" kadra akademicka oraz administracyjna mogła skorzystać ze szkoleń dotyczących dostępności i wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami (m.in. pierwsza pomoc, dostępność cyfrowa, komunikacja).

Samorząd i organizacje studentów mają zapewnione wsparcie merytoryczne. Samorząd studencki ma przydzielone biuro, w którym znajduje się wyposażenie umożliwiające działalność, jest zapraszany do udziału w pracach organów uczelni oraz regularnie wypowiada się na temat warunków studiowania podczas spotkań z Wicekanclerzem ds. Organizacyjno – Programowych oraz Prorektorem ds. Studiów Stacjonarnych i Niestacjonarnych. Aktywnie działa uczelniane koło naukowe PTTK. Zespół oceniający zaleca wydzielenie środków na budżet dla organizacji studenckich lub podjęcie starań o dofinansowania zewnętrzne.

Przedstawiciele samorządu studenckiego aktywnie uczestniczą w spotkaniach organów Uczelni, m.in. studenckiego zespołu kierunkowego, zgłaszają wnioski i problemy oraz wykonują część zadań Uczelni, np. analiza ankiet oceny prowadzącego czy inwentaryzacja pomieszczeń. Zespół oceniający zaleca powierzenie zadań tego typu właściwym pracownikom oraz udział studentów w roli opiniującej. Stosowany jest również często kontakt nieformalny i bezpośrednie zgłaszanie propozycji przez studentów podczas zajęć czy konsultacji. Z inicjatywy studenckiej zostały wprowadzone zmiany m.in. w godzinach pracy administracji. Zespół oceniający zaleca prowadzenie systemowego badania opinii na temat wsparcia w procesie uczenia się poprzez wprowadzenie ankiety uwzględniającej pytania o elementy wsparcia, zadowolenie z infrastruktury, dostępu do informacji itp.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wsparcie studentów jest stałe, zapewniane przez opiekunów roku i wykładowców dzięki małym grupom. Brak aktualnych sylabusów utrudnia pełne zrozumienie realizowanych zajęć. Studenci mają wsparcie merytoryczne, materialne i organizacyjne, w tym możliwość wyboru tematów prac dyplomowych i promotorów. Oferty praktyk zagranicznych cieszą się dużym zainteresowaniem. Wybitni studenci mogą ubiegać się o stypendium Rektora. Dostępne są także stypendia socjalne, zapomogi i wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia oferuje przestrzeń do pracy własnej, dostęp do siłowni, sali tanecznej i pianina. Opłaty za kształcenie są różne dla obywateli polskich i cudzoziemców, co może wskazywać na nierówne traktowanie. Procedury antymobbingowe i wsparcie psychologiczne są dostępne i promowane. Kadra zapewnia wszechstronną pomoc, a samorząd studencki aktywnie uczestniczy w życiu Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zmniejszenie udziału studentów w procesie analizy ankiet oceny prowadzącego zajęcia poprzez wyznaczenie pracowników za nią odpowiedzialnych.
2. Stworzenie stałej jednostki odpowiedzialnej za kompleksowe wsparcie studentów z zagranicy.
3. Ujednolicenie stypendium Rektora dla najlepszych studentów bez rozdzielania go na różne typy osiągnięć (sportowe, artystyczne, za wysoką średnią ocen) i każdorazowe ocenianie osoby ubiegającej się o przyznanie stypendium w sposób holistyczny.
4. Wydzielenie środków na budżet dla organizacji studenckich lub podjęcie starań o dofinansowania zewnętrzne.
5. Prowadzenie systemowego badania opinii na temat wsparcia w procesie uczenia się poprzez wprowadzenie ankiety uwzględniającej pytania o elementy wsparcia, zadowolenie z infrastruktury, dostępu do informacji itp.

Rekomendacje

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie na stronie internetowej Uczelni oraz Biuletynie Informacji Publicznej. Strona internetowa zapewnia możliwość dostosowania jej do potrzeb osób słabowidzących (możliwość zmiany rozmiaru czcionki, kontrastu). Strona internetowa ma nieliczne problemy techniczne, np. długi czas ładowania czy brak możliwości przejścia do zakładki od razu po uruchomieniu strony głównej.

Na stronie internetowej dostępne są: informacje o uczelni, rozporządzenia, informacje o rekrutacji, opis kierunku i specjalności, perspektywy zawodowe, oczekiwane kompetencje, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystyka warunków studiowania. Nie jest dostępny pełny program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się oraz brakuje aktualnych sylabusów. Zespół oceniający zaleca aktualizację danych na stronie internetowej oraz w BIP oraz wprowadzenie koniecznych informacji.

Informacja dostępna publicznie nie obejmuje informacji dotyczących kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Z uwagi na możliwość prowadzenia części zajęć zdalnie zespół oceniający zaleca udostępnianie informacji na ten temat.

Dane podane do publicznej wiadomości aktualizowane są przez pracowników Uczelni, wyznaczone są osoby odpowiedzialne za monitorowanie ich jakości. Wprowadzaniem danych zajmuje się informatyk. Nie jest określona jasna procedura monitorowania strony internetowej.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Informacje o studiach są publicznie dostępne na stronie internetowej Uczelni i w Biuletynie Informacji Publicznej. Strona umożliwia dostosowanie do różnorodnych potrzeb i zawiera informacje o Uczelni, rekrutacji, kierunku, specjalnościach, perspektywach zawodowych, warunkach przyjęcia, zasadach dyplomowania, kwalifikacjach i warunkach studiowania, ale brakuje treści dotyczących programu studiów, efektów uczenia się, opisu procesu nauczania i jego organizacji, systemu weryfikacji

i oceniania oraz aktualnych sylabusów. Zaleca się aktualizację danych na stronie i w BIP, wprowadzenie brakujących informacji oraz stworzenie jasnej procedury weryfikacji danych, przy zwiększeniu liczby osób mających kompetencje i dostęp do ich wprowadzania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Aktualizacja danych zawartych na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej: udostępnienie pełnego programu studiów, w tym efektów uczenia się, opisu procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystyki systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, wprowadzenie aktualnych sylabusów.
2. Stworzenie jasnej procedury weryfikacji i uaktualniania danych dostępnych na stronie internetowej.
3. Udostępnianie informacji na temat kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Rekomendacja

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu został ustalony Uchwałą nr 4/02/2022 Senatu WSHiG z dnia 7 lutego 2022 roku oraz Załącznikiem nr 1 do Uchwały Senatu WSHiG nr 4/02/2022 z dnia 07.02.2022 roku. Z regulacji uczelnianych wynika, że nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny w obszarze jakości kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja sprawuje Wicekanclerz ds. Organizacyjno – Programowych oraz Prorektor ds. Studiów Stacjonarnych i Niestacjonarnych. Podział kompetencji pomiędzy wskazanymi osobami nie jest możliwy do wyznaczenia.

Nadzór i monitorowanie programu studiów na kierunku turystyka i rekreacja prowadzi Wicekanclerz ds. Organizacyjno – Programowych w ramach prac Zespołu Wewnętrznej Oceny Jakości Kształcenia. Wicekanclerz ds. Organizacyjno – Programowych odpowiedzialny jest również za wdrażanie procedur Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Zatwierdzanie programu odbywa się przez Prorektora ds. Studiów Stacjonarnych i Niestacjonarnych oraz Wicekanclerza ds. Organizacyjno - Programowych, koordynatorów przedmiotów następnie Samorząd Studencki i Senat Uczelni. O ile w przyjętym dokumencie - *Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu* - opisane zostały procedury dotyczące projektowania, zatwierdzania, modyfikacji i wygaszania kierunków studiów, o tyle Uczelnia nie posiada formalnie ustanowionych zasad wprowadzania zmian programowych. W praktyce uwzględnia się natomiast zdanie interesariuszy zewnętrznych - członków Konwentu (powołany 08.01.2015 roku Uchwałą nr 2/2015 Rady Naukowo – Dydaktycznej), do zadań którego należy opiniowanie planów i programów nauczania i kreowanie koncepcji kształcenia. Nie jest klarowny podział kompetencji między Władzami Uczelni, Zespołem ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia WSGiH, a Konwentem w zakresie inicjowania zmian w programie studiów.

Rolę w procesie projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu kształcenia mają spotkania dydaktyczne dla pracowników dydaktycznych, na których są omawiane kwestie realizacji efektów co owocuje przeglądem programów nauczania zgodnie z macierzą efektów kształcenia dla kierunku turystyka i rekreacja. Rezultaty tych spotkań nie są udokumentowane w sposób pozwalający na ocenę ich jako działań umożliwiających kompleksowy przegląd programu, a także refleksję nad jego cechami konstytutywnymi.

Za realizację programów odpowiadają personalnie osoby odpowiedzialne za koordynowanie zajęć. Ich obowiązki lub/i kompetencje nie zostały doprecyzowane.

Sformułowanie efektów uczenia się i dostosowanie do nich programów nauczania leży w gestii pracowników wchodzących w skład Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w WSHiG. W gromadzeniu danych dotyczących osiągania efektów uczenia się i ich analizie Wicekanclerza ds. Organizacyjno – Programowych wspiera Konwent poprzez wydawanie opinii, a także wskazania z corocznych spotkań dydaktyków. Należy zatem stwierdzić, iż w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu wyznaczone zostały osoby i gremia odpowiedzialne za merytoryczny i organizacyjny nadzór nad kierunkiem. Należy jednak zauważyć, że na kierunku Turystyka i Rekreacja nie ma ukonstytuowanego jednolitego gremium składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, które byłoby bezpośrednio odpowiedzialne za kształcenie na kierunku oraz za wykorzystanie nie tylko wyników bieżącego monitorowania osiągania efektów uczenia się, ale także systematycznej ewaluacji różnych aspektów programu studiów i warunków jego realizacji w ramach cyklicznych przeglądów programu studiów.

Udział studentów w uczelnianych strukturach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest zapewniony poprzez formalne uczestnictwo przedstawiciela Samorządu Studenckiego w pracach Senatu oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Studenci uczestniczą w procesach monitorowania i doskonalenia programu studiów poprzez dostarczanie informacji zwrotnej za pośrednictwem oceny zajęć dydaktycznych i nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. W zakresie oceny jakości i przebiegu zajęć dydaktycznych studenci oceniają w jaki stopniu osiągane są – w ich opinii- efekty uczenia się z zakresu wiedzy umiejętności i kompetencji; przyjęte przez wykładowcę formy zajęć, środki dydaktyczne, a także formy oceny przyjętych efektów uczenia się. Ocenie podlegają również zasoby uczelnianej biblioteki oraz zakres współpracy międzybibliotecznej.

W zakresie oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia studenci odnoszą się do kwestii przygotowania do zajęć, sposobu przekazywania i wyjaśniania wiedzy, jak również w zakresie dostępności prowadzącego zajęcia w godzinach konsultacji, zasad zaliczenia, a także stosunku do studentów. Ocena w obu wskazanych powyżej obszarach dokonywana jest po każdym roku akademickim.

Należy stwierdzić, że na ocenianym kierunku gromadzone są – za pośrednictwem oceny zajęć dydaktycznych i nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia - dane dotyczące jakości kształcenia z perspektywy studenckiej. Z dokumentacji (Protokół ZWSZJK_28.09.2023 oraz ZWSZJA_1.02.2014) wynika, że zarówno ankiety studenckie, jak i wyniki hospitacji są przedmiotem dyskusji podczas obrad Zespołu Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia WSGiH. Nie jest jednak możliwy do ustalenia związek pomiędzy rezultatem obrad, a zmianami lub korektami w zakresie przebiegu procesu dydaktycznego. Brak jest raportów wskazujących na zdiagnozowane problemy lub/i propozycje rekomendacji zmian.

Biorąc powyższe pod uwagę należy wskazać, że WSGiH posiada istotne nieprawidłowości organizacyjne, których rezultatem są zdiagnozowane przez Zespół Oceniający nieprawidłowości w ramach kryteriów 1 - 4 oraz 7 – 9, czego wyrazem jest uznanie przez ZO wskazanych kryteriów jako *spełnionych częściowo*.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku turystyka i rekreacja realizowane są działania mające na celu monitorowanie i doskonalenie programu studiów. Jednak działania te mają charakter cząstkowy, rozproszony, nie są poddane regułom systemowości podporządkowanych jasno określonym celom związanym z zapewnieniem i doskonaleniem jakości. Podstawę do zaproponowania oceny kryterium spełnioną częściowo stanowią następujące błędy i niezgodności:

1. W dokumentach uczelnianych wskazane zostały osoby i gremia sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów. Jednak ich kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku nie został precyzyjnie określony. Dotyczy to w szczególności faktycznego podziału kompetencji pomiędzy Wicekanclerzem ds. Organizacyjno – Programowych oraz Prorektorem ds. Studiów Stacjonarnych i Niestacjonarnych, jak również zakresu i procedury współpracy pomiędzy Władzami Uczelni, Zespołem ds. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia WSGiH, a Konwentem w zakresie inicjowania zmian w programie studiów.
2. Brak jest także gremium bezpośrednio odpowiadającego za aspekty merytoryczne oraz zapewnienie i doskonalenie jakości programu studiów na kierunku turystyka i rekreacja. O ile w Uczelni zostały określone w sposób formalny procedury dotyczące projektowania, zatwierdzania, modyfikacji i wygaszania kierunków studiów (uchwała nr 4/02/2022 Senatu WSHiG z dnia 7 lutego 2022 roku oraz Załącznik nr 1 do Uchwały Senatu WSHiG nr 4/02/2022 z dnia 07.02.2022 roku, o tyle przyjęte tam założenia nie znajdują odzwierciedlenia w praktyce.
3. Ocena programu studiów jest prowadzona corocznie w oparciu o spotkania nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, będących rodzajem samooceny osiągniętych efektów oraz prowadzącego do tego procesu, a także o wyniki oceny zajęć i nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów, jak również wyniki hospitacji zajęć. Jednak sposób podejścia do gromadzenia danych, tj. brak ustawicznej i holistycznej analizy powoduje fragmentaryczność oceny. W rezultacie nie jest możliwe dokonanie kompleksowego przeglądu programu uwzględniającego pogłębioną refleksję nad jego cechami konstytutywnymi. . Skutkiem nieprawidłowości w zakresie funkcjonowania WSZJK są zdiagnozowane przez ZO nieprawidłowości w ramach kryteriów 1 - 4 oraz 7 - 9 (a nie tylko 1 i 2), czego wyrazem jest uznanie przez ZO wskazanych kryteriów jako *spełnionych częściowo*.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się uporządkowanie regulacji związanych z określeniem kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób i gremiów sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem nowe media w sposób umożliwiający bieżące monitorowanie i cykliczny przegląd programu studiów oraz wykorzystanie wyników tych działań w doskonaleniu programu studiów.
2. Zaleca się wprowadzenie raportów opracowywanych jako wyniki analizy danych gromadzonych w procesie oceny programu studiów, a także uwzględnienie w nich elementów interpretacji zebranych danych oraz wskazań dotyczących ich wykorzystania, w celu umożliwienia wykorzystania wyników działań o charakterze analitycznym do podejmowania czynności naprawczych lub doskonalących w odniesieniu do programu studiów.